



—
Верховний
Суд

КАСАЦІЙНИЙ
АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД
у **2024** році

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	3	Забезпечення проведення судових засідань	31
ПРО СУД	4	Управління державним майном та інформатизація	32
Завдання	4	Внутрішня комунікація	32
Особливості суду	4	Здоров'я та безпека	35
Керівництво суду	5	ПОДІЇ ТА СПІВПРАЦЯ	36
Суддівський корпус	5	Дні адміністративної юстиції України	36
Суддівське самоврядування	8	Науково-практичні заходи	41
Апарат суду	11	Освітні програми	50
Кадровий потенціал	13	Співпраця з Національною школою суддів України	50
СУДОВА СТАТИСТИКА	14	Фахові зустрічі	51
Загальні показники роботи	14	Міжнародне співробітництво	53
Позовне провадження	14	КОМУНІКАЦІЯ ІЗ СУСПІЛЬСТВОМ	57
Апеляційне провадження	15	Розгляд запитів і звернень	57
Касаційне провадження	16	Діалог з юридичною спільнотою	57
СУДОВА ПРАКТИКА	17	Дітям про суд	59
Правові висновки в зразкових справах	17	Діалог зі студентством	60
Правові висновки судових палат	18	Медіаактивність	62
Правові висновки об'єднаної палати	23	ОГЛЯД ЗАХОДІВ	63
ДІЯЛЬНІСТЬ АПАРАТУ СУДУ	25	ДОСТУПНИЙ СУД	75
Організаційне та нормативно-правове забезпечення	25		
Управління персоналом	26		
Управління документами	29		

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ВККСУ	Вища кваліфікаційна комісія суддів України
ВП ВС	Велика Палата Верховного Суду
ВРП	Вища рада правосуддя
ВРУ	Верховна Рада України
ВС	Верховний Суд
ЄС	Європейський Союз
ЄСПЛ	Європейський суд з прав людини
КАС ВС, КАС	Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду
КАС України	Кодекс адміністративного судочинства України
КМУ	Кабінет Міністрів України
КСУ	Конституційний Суд України
ПК України	Податковий кодекс України
ЦВК	Центральна виборча комісія

ВСТУПНЕ СЛОВО



ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

2024-й став ще одним роком нашої боротьби за свободу й незалежність. Ми прагнемо перемоги України і її повернення до мирного життя.

Упродовж року мені доводилося бути учасником численних заходів, і щоразу їх організатори й учасники не обходилися без таких слів, як «виклики війни», «виклики воєнного часу» тощо. Щиро зичу всім, щоб у найближчому майбутньому не виникало потреби вживання цих слів, і подальший розвиток адміністративної юстиції відбувався в мирній Україні. Це – досяжна мета, водночас кожен із нас має зробити свій вагомий внесок в її досягнення.

КАС ВС, незважаючи на всі виклики часу, завжди прагне на високому рівні здійснювати правосуддя, забезпечувати єдність судової практики, формувати стійкі правові позиції, що дає змогу більш чітко уніфікувати та впорядкувати правозастосування.

У ВС саме до КАС надходить найбільша кількість судових справ. Високий показник їх надходження був у мирний час, таким він є і в період воєнного стану. Чи це добре? Ні, не добре, оскільки фактично кожна судова справа висновується з недовіри особи до держави, зокрема її діяльності. Ідеальними є правовідносини, коли громадяни довіряють державі, а держава щиро ними опікується. Ми маємо прагнути досягнення балансу довіри у сфері публічно-правових відносин і його непохитності, тому що такий баланс становить засадничу основу демократичної та соціальної держави.

У 2024 році актуальними для адміністративного судочинства в умовах воєнного стану стали справи щодо забезпечення права особи на соціальний захист і свободу пересування, що фактично завжди межують з питанням гарантування національної безпеки, а також інших прав, якими є право на виплату додаткової винагороди військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям, право на одноразову грошову допомогу військовослужбовцям тощо.

Перспективою розвитку адміністративного судочинства є досудовий порядок урегулювання спорів із використанням медіації, удосконалення інституту адміністративної процедури в Україні, імплементація європейського вектору кращих правових механізмів у національну систему права.

У 2024 році розпочалися двосторонні зустрічі України і Європейської Комісії щодо скринінгу відповідності національного законодавства праву ЄС, зокрема йдеться про розділ 23 «Судова влада та основоположні права» переговорної документації. Це означає, що євроінтеграційні процеси щодо вступу України до ЄС продовжуються, незважаючи на повномасштабну війну.

Україна змушена нині у важкому воєнному протистоянні обстоювати свій суверенітет і територіальну цілісність, захищати покоління юних українців, яке зростає в умовах війни, боротися за право на своє державницьке буття. Ми певні, що Україна здобуде перемогу у війні, і на її землі запанують довгоочікуваний мир, спокій і добробут.

Удячний суддям та працівникам апарату за професіоналізм, наполегливість і відданість роботі, за підтримку Збройних сил України, за віру і внесок у перемогу України.

*Голова Касаційного адміністративного суду
у складі Верховного Суду
Михайло СМОКОВИЧ*

ПРО СУД



КАС ВС є однією з п'яти судових інституцій Верховного Суду, утвореного Законом України від 02.06.2016 № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів».

Верховний Суд, у складі якого діє Касаційний адміністративний суд, здійснює судочинство з 15.12.2017.

ЗАВДАННЯ

Забезпечення сталості і єдності судової практики в порядку та спосіб, визначені процесуальним законом, з метою ефективного захисту прав, свобод

та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

ОСОБЛИВОСТІ СУДУ

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СТАТУС

Статтею 125 Конституції України встановлено, що з метою захисту прав, свобод та інтересів особи у сфері публічно-правових відносин діють адміністративні суди.

Закріплення на конституційному рівні адміністративних судів – це визнання важливої ролі таких судів для держави, людини та громадянина і свідчення того, що запровадження адміністративної юстиції – фундаментальна вимога до правової держави.

СУД ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

Зразкові справи

В адміністративному процесі застосовується такий унікальний для вітчизняного судочинства механізм забезпечення єдності судової практики, як зразкова справа. Суть цього механізму полягає в ухваленні ВС (з можливим подальшим судовим контролем із боку ВП ВС) судового рішення в зразковій справі, яке повинні взяти до уваги всі адміністративні суди під час вирішення типових справ.

Особливо важливі справи

Адміністративні справи щодо встановлення ЦВК результатів виборів або всеукраїнського референдуму, справи за позовом про дострокове припинення повноважень народного депутата України, а також справи щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, ВРП, ВККСУ мають істотний вплив на стабільність конституційного ладу, тому їх розгляд здійснюється суддями ВС у КАС.

У 2021 році до юрисдикції КАС ВС як суду першої інстанції віднесено розгляд справ про бездіяльність КМУ щодо невнесення до ВРУ законопроекту на виконання (реалізацію) рішення Українського народу про підтримку питання загальнодержавного значення на всеукраїнському референдумі за народною ініціативою та рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів ВРП, щодо питань обрання (призначення) на посади членів ВРП, звільнення їх з таких посад.

Із 2023 року юрисдикцію КАС ВС як суду першої інстанції поширено на справи щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів КСУ в процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, а також Дорадчої групи експертів щодо оцінювання таких кандидатів на посаду судді КСУ, а з 2024 року КАС ВС як суду першої інстанції підсудні справи про втручання в незалежність і повноваження Рахункової палати та її членів, а також справи щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Рахункової палати.

СУД АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ

КАС ВС як суд апеляційної інстанції переглядає рішення, ухвалені Шостим апеляційним адміністративним судом та іншими апеляційними адміністративними судами.

КЕРІВНИЦТВО СУДУ

КАС ВС очолює його голова – суддя Михайло Смокович, якого на цю посаду обрали збори суддів

СУДДІВСЬКИЙ КОРПУС

Вища рада юстиції рішенням від 27.10.2016 № 3021/0/15-16 погодила кількість суддів у КАС ВС – 30 штатних одиниць.

У справах щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності ЦВК (крім справ щодо встановлення ЦВК результатів виборів або всеукраїнського референдуму), члена цієї комісії, ухвалених (вчинених) у межах виборчого процесу, а також дій кандидатів на пост Президента України, їхніх довірених осіб КАС ВС переглядає рішення Шостого апеляційного адміністративного суду.

З 2022 року КАС ВС також є судом апеляційної інстанції щодо рішень Шостого апеляційного адміністративного суду в адміністративних справах про заборону політичних партій¹, а з 2023 року – у справах щодо оскарження рішень Національного агентства з питань запобігання корупції про відмову у наданні державного фінансування статутної діяльності політичної партії або про зупинення (припинення) державного фінансування статутної діяльності політичної партії.

КАС ВС як суд апеляційної інстанції переглядає рішення апеляційних судів у справах про примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, а з 2019 року – у справах за участю суб'єктів владних повноважень з приводу проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та у справах зі спорів, що виникають у зв'язку з проведенням та/або визначенням результатів конкурсу з визначення приватного партнера та концесійного конкурсу.

СУД КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ

КАС ВС як суд касаційної інстанції переглядає судові рішення місцевих та апеляційних адміністративних судів.

¹ В умовах воєнного стану ці справи підсудні Восьмому апеляційному адміністративному суду

ВС у КАС шляхом таємного голосування на другий чотирирічний строк із 07.12.2021.

Указом Президента України від 10.11.2017 № 357/2017 «Про призначення суддів Верховного Суду» на посади суддів ВС у КАС призначено 28

суддів. Указами Президента України від 14.12.2017 № 417/2017 і від 30.08.2018 № 260/2018 призначено ще по одному судді.

ВРП 31.07.2018 погодила кількість суддів у КАС ВС – 56 штатних одиниць (рішення № 2457/0/15-18).

Указом Президента України від 07.05.2019 № 195/2019 «Про призначення суддів Верховного Суду» на посади суддів ВС у КАС призначено ще 25 суддів.

Указом Президента України від 13.10.2021 № 530/2021 на посаду судді ВС у КАС призначено ще одну суддю.

На кінець 2024 року фактична чисельність суддів ВС у КАС становила 45 осіб. 11 посад суддів є вакантними у зв'язку з виходом суддів у відставку та звільненням у 2020–2024 роках.

СУДОВІ ПАЛАТИ

Відповідно до ч. 5 ст. 37 Закону України «Про судострій і статус суддів» у КАС ВС обов'язково створюються окремі палати для розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів; захисту соціальних прав; виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян.

Судова палата з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів

Судову палату з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів очолює суддя Раїса Ханова, яку на цю посаду обрано на другий чотирирічний строк більшістю голосів суддів судової палати шляхом таємного голосування з 08.12.2021.



До складу судової палати входить 14 суддів. Судді цієї судової палати здійснюють правосуддя:

як суд першої інстанції у справах:

- щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, ВРП, ВККСУ;
- про дострокове припинення повноважень народного депутата України;
- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють членів ВРП, щодо питань обрання (призначення) на посади членів ВРП, звільнення їх з таких посад;
- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів КСУ у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, а також Дорадчої групи експертів щодо оцінювання таких кандидатів на посаду судді КСУ;

як суд касаційної інстанції у справах:

- щодо митної справи (крім охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності);
- щодо зовнішньоекономічної діяльності;
- про спеціальні заходи щодо демпінгового та іншого імпорту;
- щодо валютного регулювання і валютного контролю;
- щодо грошового обігу та розрахунків;
- щодо адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства.

Судова палата з розгляду справ щодо захисту соціальних прав

Судову палату з розгляду справ щодо захисту соціальних прав очолює суддя Андрій Рибачук, якого



на цю посаду обрано на другий чотирирічний строк більшістю голосів суддів судової палати шляхом таємного голосування з 21.05.2023.

До складу судової палати входить 13 суддів.

Судді цієї судової палати здійснюють правосуддя:

як суд першої інстанції у справах:

- щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, ВРП, ВККСУ;
- про дострокове припинення повноважень народного депутата України;
- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють членів ВРП, щодо питань обрання (призначення) на посади членів ВРП, звільнення їх з таких посад;
- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів КСУ у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, а також Дорадчої групи експертів щодо оцінювання таких кандидатів на посаду судді КСУ;

як суд апеляційної інстанції у справах:

- про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності;
- за участю суб'єктів владних повноважень з приводу проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та спорів, що виникають у зв'язку з проведенням та/або визначенням результатів конкурсу з визначення приватного партнера та концесійного конкурсу;

як суд касаційної інстанції у справах:

- з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики, зокрема щодо організації господарської діяльності, управління об'єктами державної (комунальної) власності, у тому числі про передачу об'єктів права державної та комунальної власності, реалізації спеціальних владних управлінських функцій в окремих галузях економіки, державного регулювання ринків фінансових послуг;
- щодо регулювання містобудівної діяльності та землекористування;
- щодо охорони навколишнього природного середовища;

- щодо реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики;
- щодо реалізації державної політики у сфері освіти, науки, культури та спорту.

Судова палата з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян

Судову палату з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян очолює суддя Жанна Мельник-Томенко, яку на цю посаду обрано більшістю голосів суддів судової палати шляхом таємного голосування з 08.08.2023.

До складу судової палати входить 13 суддів.

Судді цієї судової палати здійснюють правосуддя:

як суд першої інстанції у справах:

- щодо встановлення ЦВК результатів виборів або всеукраїнського референдуму;
- щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, ВРП, ВККСУ;
- про дострокове припинення повноважень народного депутата України;
- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють членів ВРП, щодо питань обрання (призначення) на посади членів ВРП, звільнення їх з таких посад;
- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів КСУ у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, а також Дорадчої групи експертів



щодо оцінювання таких кандидатів на посаду судді КСУ;

як суд апеляційної інстанції у справах:

- щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності ЦВК (крім рішень, дій або бездіяльності ЦВК щодо встановлення нею результатів виборів чи всеукраїнського референдуму), члена цієї комісії, ухвалених (вчинених) у межах виборчого процесу;
- щодо дій кандидатів на пост Президента України, їхніх довірених осіб;
- про заборону політичної партії²;
- щодо оскарження рішень Національного агентства з питань запобігання корупції про відмову у наданні державного фінансування статутної діяльності політичної партії або про зупинення (припинення) державного фінансування статутної діяльності політичної партії;
- за участю суб'єктів владних повноважень з приводу проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та спорів, що виникають у зв'язку з проведенням та/або

² В умовах воєнного стану ці справи підсудні Восьмому апеляційному адміністративному суду

визначенням результатів конкурсу з визначення приватного партнера та концесійного конкурсу;

як суд касаційної інстанції у справах:

- щодо виборчого процесу та референдуму;
- щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав;
- щодо статусу народного депутата України, депутата місцевої ради, організації діяльності представницьких органів влади;
- щодо забезпечення функціонування органів прокуратури, адвокатури, нотаріату та юстиції;
- щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів;
- що виникають з відносин публічної служби;
- про здійснення публічних закупівель;
- щодо державного регулювання цін і тарифів;
- щодо бюджетної системи та бюджетного процесу; державного боргу;
- щодо процедур здійснення контролю Рахунковою палатою, Державною аудиторською службою України, державного фінансового контролю;
- щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України.

СУДДІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Суддівське самоврядування є важливою гарантією забезпечення незалежності суддів. Однією з форм суддівського самоврядування є збори суддів.

У 2024 році відбулося 8 засідань зборів суддів ВС у КАС, на яких ухвалено 22 рішення. Під час зборів суддів, зокрема, заслухано звіт голови КАС ВС Михайла Смоковича щодо діяльності КАС ВС у 2023 році, інформацію секретарів судових палат Раїси Ханової, Андрія Рибачука, Жанни Мельник-Томенко щодо діяльності судових палат у 2023 році та інформацію заступника керівника Апарату ВС – керівника секретаріату КАС Наталії Богданюк про діяльність секретаріату КАС та структурних підрозділів Апарату ВС, які здійснюють організаційне забезпечення діяльності суду, за цей період.

З огляду на зміну кількості суддів ВС у КАС (двоє суддів звільнено з посади судді у відставку) збори суддів ухвалили низку рішень, якими внесено зміни

до персонального складу судових палат, постійних колегій суддів та визначено резервних суддів для постійних колегій суддів.

Збори суддів шляхом таємного голосування обрали суддів до ВП ВС. Суддю Олега Кривенду обрано строком на три роки з 08.01.2024 у зв'язку із закінченням повноважень судді Олександра Прокopenка. Суддю Олену Губську обрано строком на три роки з 09.12.2024 у зв'язку із закінченням трирічного строку повноважень судді Ігоря Желєзного.

Також збори суддів розглянули окремі питання передачі судових справ у КАС ВС раніше визначеному складу суду, внесли зміни до спеціалізації суддів і судових палат, висунули кандидатів для обрання на Пленумі ВС делегатами ХХ чергового з'їзду суддів України, делегували суддів до складу робочої групи для розроблення проєкту Комунікаційної політики ВС, заслухали інформацію керівника Апарату ВС Віктора Капустинського щодо затвердження



бюджетного запиту ВС на 2025 рік, а також ухвалили рішення про організацію проведення у 2025 році VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Адміністративна юстиція в Україні: проблеми теорії та практики».

Ще однією формою суддівського самоврядування є Пленум ВС, до складу якого входять усі судді ВС.

У 2024 році відбулося 4 засідання Пленуму ВС, під час яких обговорено актуальні питання судочинства та інші питання, пов'язані з організацією внутрішньої діяльності ВС.

Під час засідань судді заслухали звіт про діяльність ВС, ВП ВС, Апарату ВС у 2023 році та виконання бюджетної програми ВС за цей період, а також





розглянули питання про звернення до КСУ щодо конституційності окремих положень законів тощо. Доповідачами з питань щодо конституційності окремих положень законів, які застосовують адміністративні суди, були суддя Альберт Єзеров, секретар судової

палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, секретар судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Андрій Рибачук.



АПАРАТ СУДУ

Організаційне забезпечення діяльності КАС ВС здійснює секретаріат суду, який очолює заступник керівника Апарату ВС – керівник секретаріату КАС Наталія Богданюк, структурні підрозділи Апарату ВС, що забезпечують діяльність КАС, у тісній співпраці з іншими структурними підрозділами Апарату ВС.

Відповідно до вимог п. 11 ч. 2 ст. 46 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Пленум ВС постановою від 24.11.2023 № 30 вніс зміни до структури й штатного розпису Апарату ВС, затвердивши їх у новій редакції, і з 01.01.2024 ввів їх у дію.

СЕКРЕТАРІАТ КАСАЦІЙНОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ

Відділ забезпечення діяльності голови та заступника голови суду

- ▶ Сектор організаційно-протокольного забезпечення заходів суду

Відділ забезпечення діяльності заступника керівника Апарату – керівника секретаріату КАС

Управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів

- ▶ Патронатна служба (на правах відділу)
- ▶ Відділ забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати

Управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав

- ▶ Патронатна служба (на правах відділу)
- ▶ Відділ забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати

Управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян

- ▶ Патронатна служба (на правах відділу)
- ▶ Відділ забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати

Управління забезпечення автоматизованого документообігу суду

- ▶ Відділ опрацювання документів (канцелярія)
- ▶ Відділ забезпечення функціонування автоматизованого документообігу
- ▶ Архів (на правах сектору)

Служба розгляду звернень та надання інформації (на правах відділу)

СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ АПАРАТУ ВС, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ КАС

Управління аналітичної та правової роботи КАС

- ▶ Відділ аналітичної допомоги суддям
- ▶ Відділ систематизації судової практики касаційного суду

Відділ технічної підтримки та супроводу ІТ-інфраструктури КАС

Відділ господарського забезпечення КАС

Відділ кадрового забезпечення КАС

Служба судових розпорядників (на правах відділу)

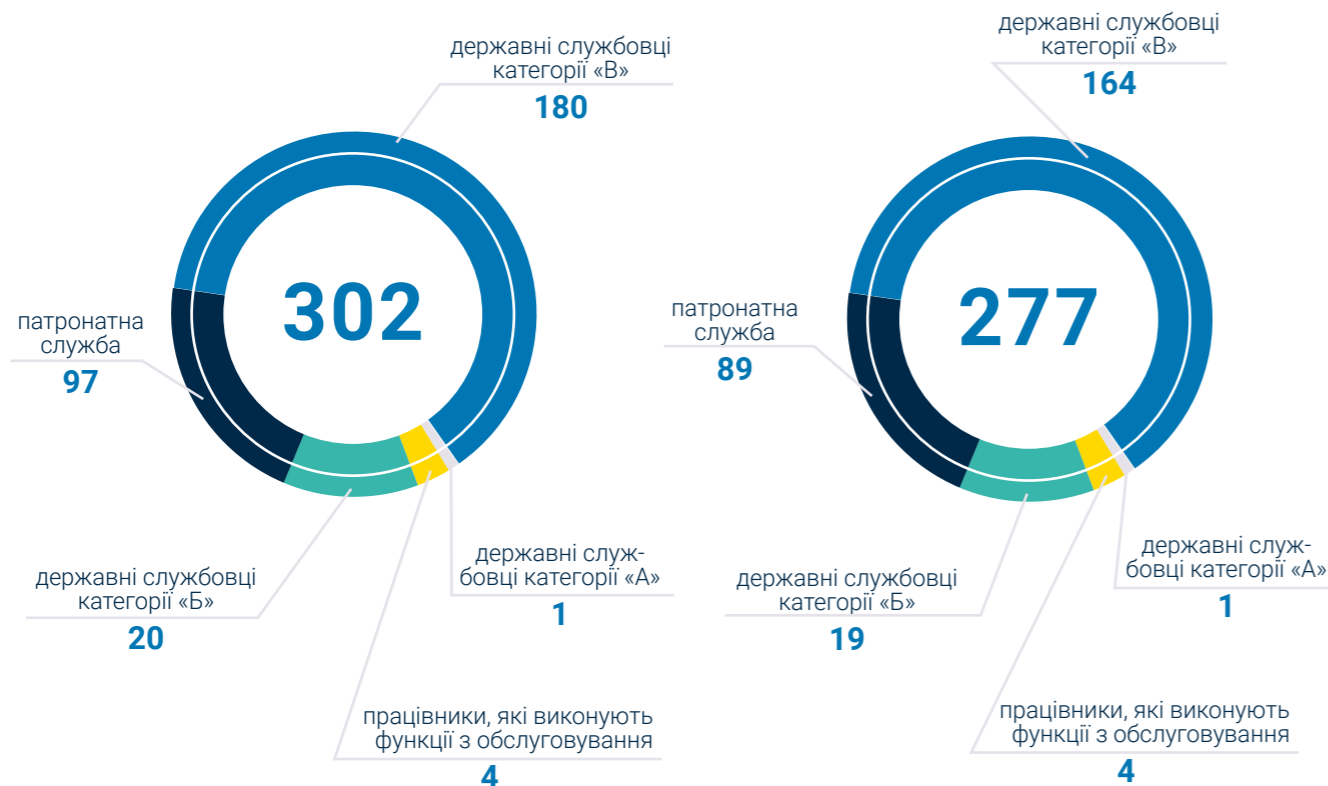
ШТАТНА ЧИСЕЛЬНІСТЬ (СТАНОМ НА 31.12.2024)



ЗА КАТЕГОРІЯМИ ПОСАД

ШТАТНА ЧИСЕЛЬНІСТЬ
(СТАНОМ НА 31.12.2024)

ФАКТИЧНА ЧИСЕЛЬНІСТЬ
(СТАНОМ НА 31.12.2024)



КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

ОСОБИ, ЯКІ МАЮТЬ НАУКОВІ СТУПЕНІ

36 суддів

із них

- ▶ ступінь доктора юридичних наук 16
- ▶ ступінь кандидата юридичних наук 17
- ▶ ступінь доктора філософії 3

24 працівники Апарату

із них

- ▶ ступінь доктора юридичних наук 2
- ▶ ступінь кандидата юридичних наук 16
- ▶ ступінь доктора філософії 6

ОСОБИ, ЯКІ МАЮТЬ УЧЕНІ ЗВАННЯ

12 суддів

із них

- ▶ учене звання професора 7
- ▶ учене звання доцента 5

7 працівників Апарату

із них

- ▶ учене звання професора 2
- ▶ учене звання доцента 4
- ▶ звання старшого наукового співробітника 1

ГЕНДЕРНИЙ РОЗПОДІЛ

Жінки

із них

- ▶ судді 21
- ▶ керівництво Апарату 13
- ▶ працівники Апарату 188

Чоловіки

із них

- ▶ судді 24
- ▶ керівництво Апарату 7
- ▶ працівники Апарату 69

СЕРЕДНІЙ ВІК

- ▶ судді 51 рік
- ▶ працівники Апарату 38 років

ПРАЦІВНИКИ, ЯКІ Є УЧАСНИКАМИ БОЙОВИХ ДІЙ

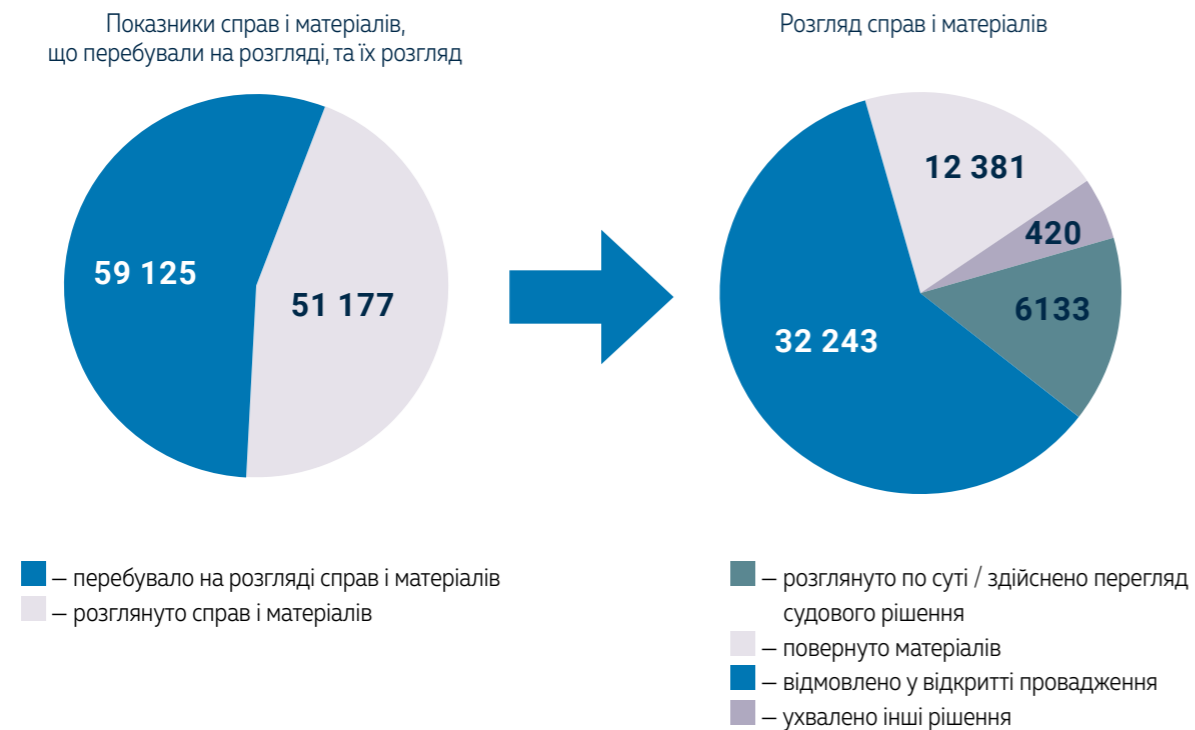
- ▶ судді 3
- ▶ працівники Апарату 4

СУДОВА СТАТИСТИКА

ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ

Упродовж 2024 року до КАС ВС надійшло 52 092 справи та матеріали, перебувало на розгляді 59 125 справ і матеріалів, розглянуто 51 177 справ і матеріалів.
На кінець року не розглянуто 7651 справу та матеріали.

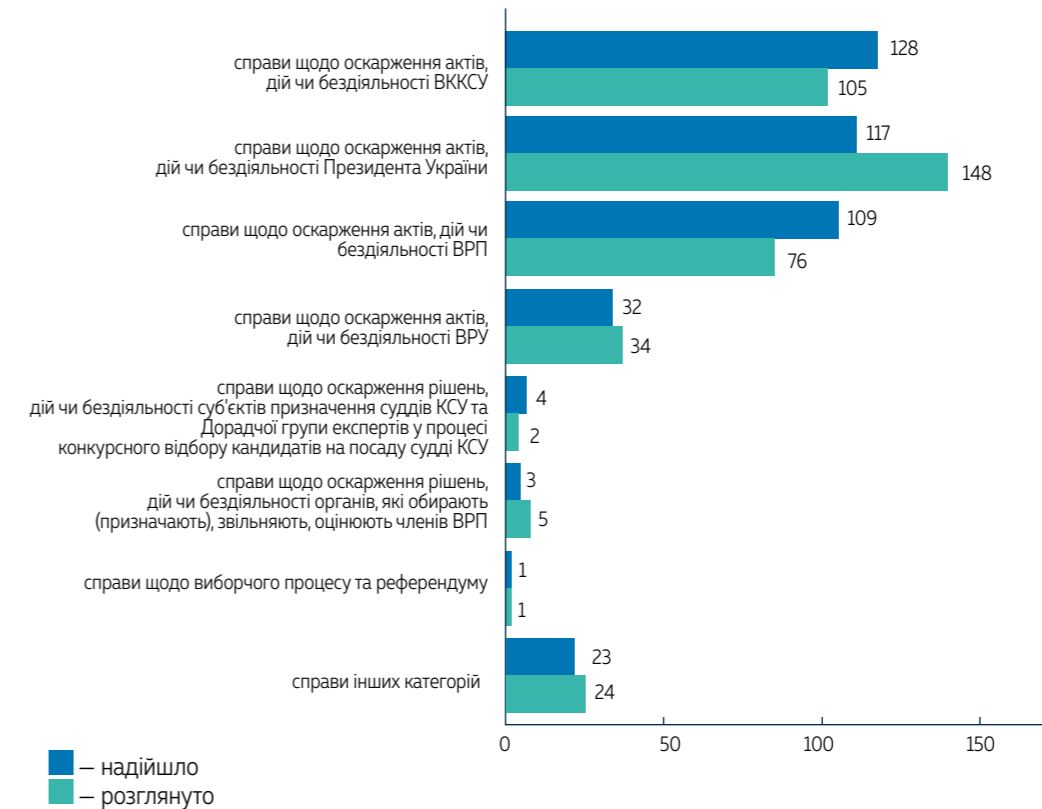
ПОКАЗНИКИ ЗДІЙСНЕННЯ СУДОЧИНСТВА КАС ВС У 2024 РОЦІ



ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Упродовж 2024 року до КАС ВС надійшло 417 позовних заяв (крім подань про розгляд типових справ як зразкових), перебувало на розгляді 772 позовних заяви та адміністративних справи, розглянуто 395 позовних заяв і справ.
На кінець року не розглянуто 375 позовних заяв і справ.

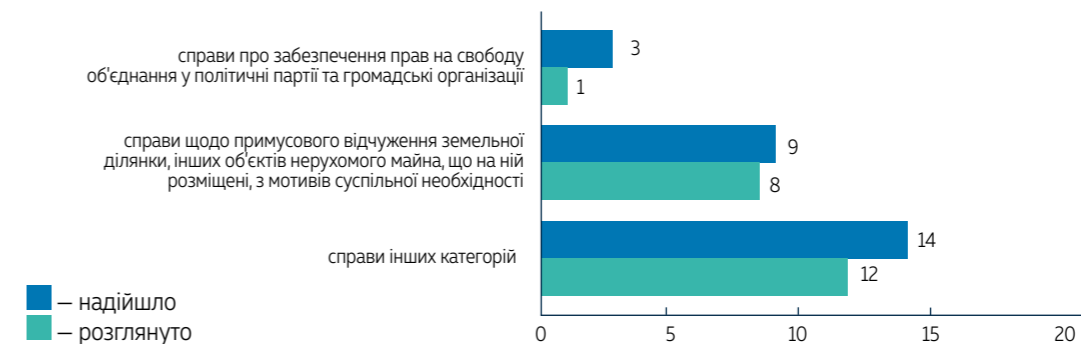
ПОКАЗНИКИ НАДХОДЖЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ СПРАВ І МАТЕРІАЛІВ ЗА КАТЕГОРІЯМИ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ КАС ВС ЯК СУДОМ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ У 2024 РОЦІ



АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Упродовж 2024 року на розгляд КАС ВС як суду апеляційної інстанції надійшло 26 справ за апеляційними скаргами, перебувало на розгляді 27 справ, розглянуто 21 справу.
На кінець року не розглянуто 6 справ за апеляційними скаргами.

ПОКАЗНИКИ НАДХОДЖЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ СПРАВ І МАТЕРІАЛІВ ЗА КАТЕГОРІЯМИ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ КАС ВС ЯК СУДОМ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ У 2024 РОЦІ



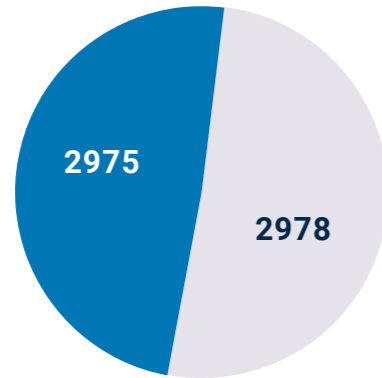
КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Упродовж 2024 року до КАС ВС надійшла 51 422 касаційних скарги, перебувало на розгляді 58 085 касаційних скарг і справ, розглянуто 50 545 касаційних скарг і справ.

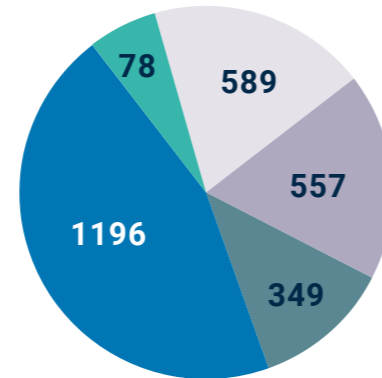
На кінець року не розглянуто 7247 касаційних скарг і справ.

ПОКАЗНИКИ КАСАЦІЙНОГО ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ КАС ВС У 2024 РОЦІ

Результати перегляду судових рішень у касаційному порядку



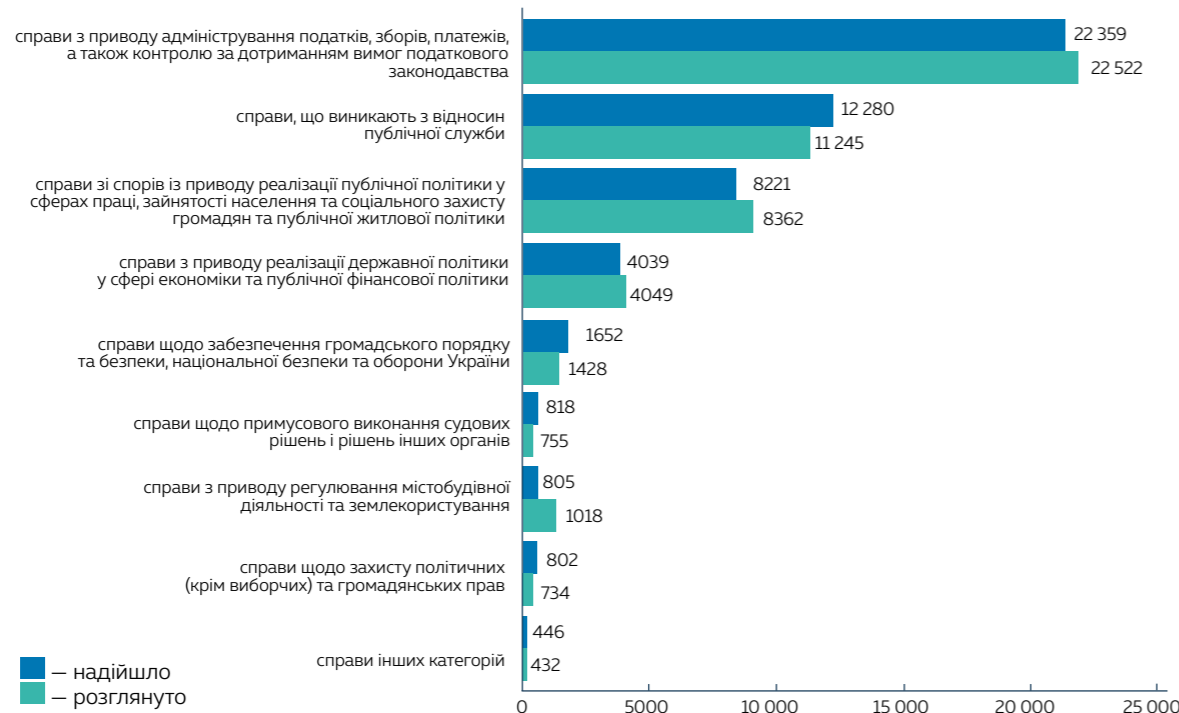
Результати скасування судових рішень



■ – судові рішення залишено без змін
■ – судові рішення змінено або скасовано

■ – з направленням справи для продовження розгляду
■ – із закриттям провадження у справі або залишенням заяви без розгляду
■ – з ухваленням нового судового рішення
■ – з направленням справи на новий розгляд
■ – із залишенням в силі рішення суду першої інстанції

ПОКАЗНИКИ НАДХОДЖЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ СПРАВ І МАТЕРІАЛІВ ЗА КАТЕГОРІЯМИ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ КАС ВС ЯК СУДОМ КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ У 2024 РОЦІ



■ – надійшло
■ – розглянуто

СУДОВА ПРАКТИКА

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» висновки щодо застосування норм права, викладені у постановях ВС, є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

Стаття 36 цього Закону встановлює, що ВС забезпечує однакове застосування норм права судами різних спеціалізацій у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

Висновки щодо застосування норм права, викладені в постановях ВС, ураховуються іншими судами при застосуванні таких норм права.

Згідно з процесуальним законом в адміністративному судочинстві механізмами забезпечення єдності судової практики є розгляд зразкових справ, розгляд справ судовою палатою, об'єднаною палатою у КАС ВС та ВП ВС.

Оперативний доступ до інформації про хід та результати розгляду таких справ забезпечується інноваційною розробкою ВС – відкритим інформаційним ресурсом «Supreme LAB», посилання на який розміщено на офіційному сайті ВС.



ПРАВОВІ ВИСНОВКИ В ЗРАЗКОВИХ СПРАВАХ

Упродовж 2024 року на розгляді в КАС ВС перебувало 6 зразкових справ, 4 справи розглянуто по суті, з яких у 2 справах судові рішення набрали законної сили. На кінець року не розглянуто 2 справи.

Про розміри надбавки за особливості проходження служби та премії, які зазначаються у довідках про грошове забезпечення військовослужбовців станом на 01.01.2020, 01.01.2021, 01.01.2022 на виконання рішень судів у справах щодо визначення розміру посадового окладу та окладу за військове звання при перерахунку пенсії

Надбавка за особливості проходження служби та премія в довідках про розмір грошового забезпечення станом на 01.01.2020, 01.01.2021, 01.01.2022, які видаються особам, пенсію яким призначено відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» на виконання рішення суду, у справах щодо визначення розмірів посадового окладу та окладу за військове звання, які обчислені шляхом множення відповідних коефіцієнтів, зазначених у постанові КМУ від 30.08.2017 № 704 «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб», на розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного

року, зазначаються в середніх розмірах, що фактично виплачені за місяць, у якому виникло право на перерахунок пенсії за відповідною посадою (посадами) у тому державному органі, звідки особа звільнилася на пенсію.

(Рішення КАС ВС від 05.03.2024 у справі № 380/19324/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117451674>)

(Постанова ВП ВС від 23.05.2024 у справі № 380/19324/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119454173>)

Про відсутність права на виплату додаткової винагороди, передбаченої постановою КМУ від 28.02.2022 № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану», військовослужбовцю, відрядженому до Державного космічного агентства України

На військовослужбовців Збройних сил України, які відряджені до Державного космічного агентства України та безпосередньо там проходять військову службу, не поширюють свою дію положення постанови КМУ від 28.02.2022 № 168 «Питання деяких

виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану». Таким військовослужбовцям виплачуються тільки оклади за військовими званнями та надбавка за вислугу років у розмірах і порядку, визначених законодавством для військовослужбовців, а інші складові грошового забезпечення – як для відповідних працівників цієї установи, тому відсутні правові підстави для виплати додаткової винагороди в розмірі 30 000,00 гривень як одноразового додаткового виду грошового

забезпечення військовослужбовців, оскільки для працівників цієї установи вона не передбачена законодавством.

(Рішення КАС ВС від 06.02.2024 у справі № 640/13029/22: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116964940>)

(Постанова ВП ВС від 29.08.2024 у справі № 640/13029/22: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121753933>)

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ СУДОВИХ ПАЛАТ

Суд, який розглядає справу в касаційному порядку в складі колегії суддів, передає справу на розгляд палати, до якої входить така колегія, якщо ця колегія вважає за необхідне відступити від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні ВС у складі колегії суддів із цієї самої палати або в складі такої палати.

Упродовж 2024 року в складі судових палат у 20 справах здійснено касаційний перегляд судових рішень і 2 справи повернуто колегії суддів для продовження розгляду.

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ СУДОВОЇ ПАЛАТИ З РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЩОДО ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ ТА ІНШИХ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ

Про право контролюючого органу формувати та направляти вимогу про сплату боргу (недоїмки) зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з 14.04.2014 до 12.02.2020 (включно) відповідно до положень ст. 25 Закону України від 08.07.2010 № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Наявність боргу (недоїмки) зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, який утворився внаслідок самостійного нарахування та обчислення такого внеску з 14.04.2014 до 12.02.2020 (включно), після набрання чинності абз. 5 пп. «у» п. 83 розд. II «Прикінцеві та

перехідні положення» Закону України від 14.01.2020 № 440-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи», яким п. 94 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464-VI про тимчасове звільнення від виконання визначених ч. 2 ст. 6 цього Закону обов'язків щодо своєчасного та в повному обсязі нарахування, обчислення і сплати єдиного внеску було виключено, надає право контролюючому органу формувати та направляти вимогу про сплату боргу (недоїмки) за вказаний період відповідно до положень ст. 25 Закону № 2464-VI.

(Постанова від 27.02.2024 у справі № 360/4568/20: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117767466>)

Про достатність відображення в наказі нумераційного позначення відповідного пункту статті ПК України без розкриття його змісту як підстави для проведення фактичної перевірки

Призначаючи фактичну перевірку, достатньо покликатися в наказі на відповідний підпункт п. 80.2 ст. 80 ПК України без розкриття його змісту, яким охоплюється предмет перевірки, але за умови, що цей підпункт містить лише одну фактичну підставу. Об'єктивну наявність або відсутність у контрольного органу підстав (обставин), визначених у підпунктах п. 80.2 ст. 80 ПК України, як умови призначення фактичної перевірки перевіряє суд. У разі наявності обґрунтованих підстав для призначення фактичної перевірки не можна вважати

протиправним наказ про її призначення, який містить покликання на порядковий номер підпункту пункту статті ПК України, як підстави для проведення перевірки, але не відображає конкретних обставин, які в цих підпунктах розкриваються та мають об'єктивно існувати.

(Постанова від 26.03.2024 у справі № 420/9909/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118274531>)

Про оподаткування податком на додану вартість господарських операцій із продажу виробниками продукції за ціною, нижчою за виробничу собівартість

Платники мають право здійснювати продаж самовиробленої продукції за ціною, нижчою за виробничу собівартість, якщо ціна відповідає звичайним (ринковим) цінам, визначеним у договорі між виробником і покупцем. Ціна, зазначена в договорі, вважається відповідною рівню ринкових цін, якщо не доведено інше. Якщо контролюючий орган вважає, що ціна договору не відповідає (нижча) рівню звичайних цін, він має це довести, ураховуючи ціни на ідентичні товари.

(Постанова від 26.03.2024 у справі № 200/773/20-а: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118402239>)

Про правовий зміст пп. 80.2.5 п. 80.2 ст. 80 ПК України: достатність відображення підстав для проведення фактичної перевірки

Пп. 80.2.5 п. 80.2 ст. 80 ПК України передбачає дві самостійні підстави для призначення перевірки, що вимагає чіткого відображення конкретної з них у наказі, забезпечуючи таким чином для платника податків загальне розуміння про підставу її призначення та відповідний предмет перевірки.

(Постанова від 28.05.2024 у справі № 280/1431/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119502773>)

Про нарахування пені за порушення строків розрахунків в іноземній валюті

Пеня за порушення строків розрахунків в іноземній валюті не є різновидом пені в розумінні пп. 14.1.162 п. 14.1 ст. 14 ПК України, тому положення про мораторій на нарахування пені під час карантину не поширюється на такі правовідносини. Закон України «Про валюту і валютні операції» містить спеціальні норми щодо нарахування пені за порушення граничних строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями.

(Постанова від 23.07.2024 у справі № 240/25642/22: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120872678>)

Про змішування компонентів пального без отримання ліцензії

Норми ПК України та Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин для електронних сигарет та пального» не вимагають отримання ліцензії на змішування компонентів пального, оскільки така діяльність не відповідає визначенню виробництва пального, що пов'язане з переробленням нафти, газового конденсату чи природного газу.

(Постанова від 25.07.2024 у справі № 380/20490/21: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120728522>)

Про відсутність у представництва нерезидента, яке не має статусу юридичної особи, адміністративної процесуальної правосуб'єктності

Представництво, не зареєстроване як юридична особа в Україні, не може мати процесуальні права та обов'язки в адміністративному судочинстві, включно з правом на звернення до суду з позовом.

(Постанова від 25.07.2024 у справі № 640/31489/21: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120728524>)

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ СУДОВОЇ ПАЛАТИ З РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЩОДО ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ

Про незазначення в довідці про розмір грошового забезпечення поліцейських, що враховується для перерахунку пенсії, сум його індексації

Суми індексації грошового забезпечення поліцейських не належать до щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) і не підлягають зазначенню в довідці про грошове забезпечення для перерахунку пенсії.

(Постанова від 30.01.2024 у справі № 580/1974/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116681003>)

Про необхідність отримання дозволу на спеціальне водокористування підприємством, діяльність якого пов'язана з використанням води та скиданням надлишкових зворотних вод

Діяльність підприємства, що пов'язана з акумуляцією надлишків зворотних вод і їх скиданням, є спеціальним водокористуванням, а тому є платною та здійснюється виключно на підставі дозволу на спеціальне водокористування та відповідно до установлених лімітів.

(Постанова від 20.02.2024 у справі № 160/10310/20: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117153875>)

Про відсутність у прокурора права на звернення до суду в порядку процесуального представництва інтересів держави в справах щодо виплати випускникам навчальних закладів із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, одноразової грошової допомоги

Обраний прокурором спосіб звернення до суду шляхом представництва інтересів держави в справах щодо виплати випускникам навчальних закладів із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, одноразової грошової

допомоги не спрямований на захист інтересів держави у сфері охорони дитинства щодо соціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а направлений на захист охоронюваного законом інтересу конкретно визначених осіб, у спосіб фактично надання правничої допомоги таким особам, що не узгоджується з Конституцією України та європейськими стандартами в частині повноважень, якими наділений прокурор щодо представництва прокурором інтересів держави в суді.

(Постанова від 19.03.2024 у справі № 340/11/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117799323>)

Про обчислення строку звернення до суду з позовом щодо компенсації втрати частини доходів (пенсії) у зв'язку з порушенням строків їх виплати

Нарахування і виплата компенсації втрати частини доходів у разі порушення строку їх виплати, зокрема пенсії, проводиться в чітко визначений Законом України від 19.10.2000 № 2050-III «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати» строк – у тому ж місяці, у якому здійснюється виплата заборгованості за відповідний місяць. Отже, з першого дня наступного місяця після отримання заборгованості з виплати пенсії за попередні періоди особа вважається такою, що повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи законних інтересів, і саме із цього дня починається перебіг шестимісячного строку звернення з позовом до суду.

(Постанова від 02.04.2024 у справі № 560/8194/20: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118083993>)

Про відсутність підстав включення в довідку про розмір грошового забезпечення для перерахунку пенсії працівникам органів внутрішніх справ доплати за роботу в зоні Чорнобильської АЕС

Доплата за роботу в зоні Чорнобильської АЕС не належить до щомісячних додаткових видів грошового

забезпечення (надбавок, доплат, підвищень), які мають постійний характер, та не підлягає зазначенню в довідці про розмір грошового забезпечення, що враховується для перерахунку пенсій для осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ при її формуванні.

(Постанова від 16.04.2024 у справі № 240/1996/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118433149>)

Про компенсації і гарантії учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у разі зміни правового регулювання умов пенсійного забезпечення

До осіб, яким на час призначення пенсії з урахуванням Закону України від 28.02.1991 № 796-XII «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» її розрахунок мав здійснюватися згідно з п. 2 ст. 56 цього Закону за кожний повний рік стажу роботи понад установлений для них мінімальний трудовий стаж для призначення пенсії (15 років – для жінок і 20 років – для чоловіків) шляхом збільшення пенсії на один відсоток заробітку за рік, указана норма повинна застосовуватися в тій редакції, яка діяла на час призначення пенсії (крім випадку покращення становища особи). Поширення на таких осіб нових правил виплати надбавки за понаднормативний стаж залежно від призначення пенсії на умовах ч. 2 ст. 27 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», запроваджених у зв'язку з внесенням до цієї норми змін Законом України від 03.10.2017 № 2148-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій», свідчило б про звуження змісту й обсягу існуючих прав таких осіб, що з огляду на ст. 22 Конституції України є неприпустимим.

(Постанова від 25.06.2024 у справі № 300/3435/21: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120003724>)

Про відсутність права на перехід на пенсію за віком на загальних підставах відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» у разі

первинного призначення пенсії за віком на пільгових умовах згідно з Законом України «Про пенсійне забезпечення»

Пільгова пенсія за віком, призначена з урахуванням положень Закону України «Про пенсійне забезпечення» (ст. 13, яка для відповідних категорій осіб передбачає не окремий вид пенсійного забезпечення, а пільгові умови для призначення пенсії за віком, які полягають у зменшенні пенсійного віку), призначається та виплачується в порядку та на умовах, що визначені Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», а тому особи, які отримують таку пенсію, не мають права на перехід на пенсію за віком на загальних підставах відповідно до цього Закону після досягнення ними пенсійного віку.

(Постанова від 22.10.2024 у справі № 300/5450/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122522081>)

Про відсутність у керівника органу державного архітектурно-будівельного контролю права делегувати повноваження щодо накладення штрафу

Керівник органу державного архітектурно-будівельного контролю, здійснюючи повноваження виконавчого та розпорядчого характеру, має право розподілити свої обов'язки із заступником (між заступниками), проте таке делегування не може суперечити встановленим законом процедурам реалізації заходів державного примусу компетентним органом, який безпосередньо здійснюється відповідною службою (посадовою особою) цього органу, що в цьому випадку визначена законом, згідно з яким накладати штраф у межах та відповідно до вимог, визначених Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», від імені органу державного архітектурно-будівельного контролю має право керівник виконавчого органу з питань державного архітектурно-будівельного контролю миської ради, і таке право не може бути делеговане іншим.

(Постанова від 22.10.2024 у справі № 420/3179/22: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122522345>)

Про застосування ч. 4 ст. 7 КАС України до правовідносин, які виникли до ухвалення КСУ рішення про визнання положень закону неконституційними

На будь-якій стадії судового процесу в разі, якщо суд доходить висновку про те, що закон чи інший правовий акт суперечить Конституції, він не застосовує такий закон чи інший правовий акт, зокрема, і до правовідносин, які виникли до ухвалення КСУ рішення, яким положення закону визнані неконституційними, а застосовує норми Конституції України як норми прямої дії, оскільки принцип прямого (безпосереднього) застосування Конституції в поєднанні з принципом її верховенства над іншими правовими актами неминуче передбачає повноваження судів відмовитися від застосування будь-якого правового акта, який вони визначають таким, що суперечить Конституції України. Суди застосовують процесуальний механізм, передбачений ч. 4 ст. 7 КАС України, зокрема в разі, коли КСУ сформулював юридичну позицію щодо положення закону, яке підлягало застосуванню на час виникнення відповідних правовідносин.

(Постанова від 10.12.2024 у справі № 240/19209/21: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123697450>)

Про наявність у поліцейських календарної вилуги років як умови для призначення пенсії за вилугу років відповідно до Закону України від 09.04.1992 № 2262-XII «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»

Призначення пенсій за вилугу років відповідно до Закону України від 09.04.1992 № 2262-XII «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» особам,

які звільнені зі служби в поліції і звернулися до органів Національної поліції для оформлення та надіслання документів до пенсійних органів після 19.02.2022 (дати набрання чинності постановою КМУ від 16.02.2022 № 119 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17.07.1992 № 393»), здійснюється з огляду на обчислення календарної вилуги років.

(Постанова від 10.12.2024 у справі № 520/5695/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123697471>)

Про порядок застосування ст. 54 Закону України від 28.02.1991 № 796-XII «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» з урахуванням Рішення КСУ від 07.04.2021 № 1-р(II)/2021 під час нарахування пенсії

Під час нарахування пенсії особам відповідно до ст. 54 Закону України від 28.02.1991 № 796-XII «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» застосуванню підлягає вказана норма в редакції Закону України від 06.06.1996 № 230/96-ВР «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», оскільки з ухваленням Закону України від 29.06.2021 № 1584-IX «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», у супереччю Рішенню КСУ від 07.04.2021 № 1-р(II)/2021, не досягнуто мінімальних гарантій у сфері соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

(Постанова від 10.12.2024 у справі № 240/1121/24: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123697656>)

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ СУДОВОЇ ПАЛАТИ З РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЩОДО ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ ТА РЕФЕРЕНДУМУ, А ТАКОЖ ЗАХИСТУ ПОЛІТИЧНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН

Щодо неможливості апеляційного оскарження окремо від рішення суду ухвали суду першої інстанції про відмову в поновленні провадження в справі

Відсутність ухвали про відмову в поновленні провадження в справі в переліку, визначеному ст. 294 КАС України, тобто прямої вказівки на можливість апеляційного оскарження ухвали про відмову в задоволенні клопотання про поновлення провадження в справі, має тлумачитися як неможливість апеляційного оскарження такої ухвали та не є обмеженням права позивача на доступ до суду, оскільки в позивача за процесуальним законом є право на оскарження саме ухвали про зупинення провадження в справі.

(Постанова від 12.03.2024 у справі № 640/12926/20: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117598027>)

Про незастосовність висновків ВП ВС до спору щодо виплати середнього заробітку за час

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ

Упродовж 2024 року об'єднана палата діяла в складі таких суддів: Андрія Загороднюка, Наталії Коваленко, Жанны Мельник-Томенко, Ігоря Олендера, Андрія Рибачука, Михайла Смоковича, Раїси Ханової.

Цього року об'єднана палата розглянула 5 справ. Із них у 3-х справах здійснено касаційний перегляд судових рішень, в 1-й справі закрито провадження, ще в 1-й справі закрито касаційне провадження.

Про обчислення строку апеляційного оскарження судового рішення при надсиланні його електронної копії на офіційну електронну адресу лише представнику сторони

Факт ненадіслання судом першої інстанції безпосередньо позивачеві копії судового рішення, ухваленого за наслідками розгляду справи, на паперових

затримки розрахунку при звільненні працівника в правовідносинах, урегульованих нормами ст. 117 КЗпП України в редакції від 01.07.2022

Висновки ВП ВС щодо критеріїв зменшення розміру середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні працівника, викладені в постанові від 26.09.2019 в справі № 761/9584/15-ц, формулювання яких зумовлене недосконалістю нормативно-правового регулювання питання дотримання принципу співмірності в умовах необмеженості строку, за який такі кошти підлягали стягненню, та з метою уникнення недобросовісності як роботодавця, так і працівника в таких правовідносинах, не можуть застосовуватися до правовідносин, урегульованих ст. 117 Кодексу законів про працю України в редакції Закону України від 01.07.2022 № 2352-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин» (набрав чинності з 19.07.2022), яким обмежено строк звернення до суду в справах про виплату всіх сум, що належать працівникові при звільненні, трьома місяцями, та період, за який може стягуватися середній заробіток у зв'язку із затримкою розрахунку при звільненні, шістьма місяцями.

(Постанова від 06.12.2024 у справі № 440/6856/22: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123601658>)

(Постанова від 08.02.2024 у справі № 480/8341/22: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116870018>)

Про неможливість касаційного оскарження ухвали суду апеляційної інстанції про накладення штрафу в порядку судового контролю

Ухвали суду апеляційної інстанції про накладення штрафу й ухвали з інших питань судового контролю за виконанням судових рішень в адміністративних справах, ухвалених судом відповідно до ст. 382 КАС України, не підлягають касаційному оскарженню.

(Ухвала від 30.04.2024 у справі № 380/12153/20: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118736127>)

Про право працівника діяти в порядку самопредставництва від імені юридичної особи за наявних обмежень його представницьких повноважень

Зазначені в Єдиному державному реєстрі підприємств, установ та організацій обмеження повноважень особи (працівника), яка діє від імені юридичної особи, зокрема щодо права відмови, відкликання, визнання позову, відмови, відкликання апеляційних, касаційних скарг тощо, не спростовують можливості діяти такій особі від імені юридичної

особи (суб'єкта владних повноважень) у порядку самопредставництва.

(Постанова від 11.09.2024 у справі № 440/14831/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121545469>)

Про неоскаржуваність у суді розпорядження голови місцевої ради про зупинення дії рішення ради

Суд закриває провадження в справі, предметом розгляду в якій є розпорядження голови ради, ухвалене в порядку реалізації повноважень, визначених ч. 4 ст. 59 Закону України від 21.05.1997 № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні», оскільки право голови місцевої ради щодо зупинення дії рішення відповідної ради шляхом видання відповідних зауважень належить до його виключних дискреційних повноважень, а тому ці розпорядження не є рішеннями суб'єкта владних повноважень у розумінні ст. 19 КАС України, вони не зумовлюють виникнення будь-яких прав і обов'язків, а тому їх порушення, у зв'язку із чим позовні вимоги про визнання протиправними та скасування таких рішень голови не підлягають розгляду як у порядку адміністративного судочинства, так і взагалі судовому розгляду.

(Постанова від 20.12.2024 у справі № 400/1117/19: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123946114>)

ДІЯЛЬНІСТЬ АПАРАТУ СУДУ

Повномасштабна війна, що триває вже третій рік, зумовлює виклики, подолання яких вимагає ухвалення швидких й ефективних рішень і переформування внутрішніх процесів.

Забезпечення безперебійної роботи суду в умовах війни розглядається в поєднанні з пришвидшенням автоматизації та цифровізації судових й управлінських процесів. Право особи на звернення до суду з електронним документом, на участь у судовому засіданні онлайн, на ознайомлення з матеріалами справи в електронному

виді, на отримання електронного судового рішення тощо забезпечують працівники Апарату ВС шляхом створення відповідних матеріально-технічних умов, оперативного і якісного опрацювання документів, удосконалення навичок роботи з електронними документами й автоматизованими системами, швидкого освоєння нових програмних продуктів, а ще – шляхом формування професійного колективу, об'єднаного спільною метою та прагненням бездоганно виконувати свою роботу.

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У 2024 році в секретаріаті КАС організовано та проведено 16 нарад заступника керівника Апарату ВС – керівника секретаріату КАС і керівників структурних підрозділів, на яких обговорено питання щодо планування роботи секретаріату суду й виконання запланованих заходів, організації та оптимізації робочих процесів і робочого простору, забезпечення ведення електронного документообігу, дотримання правил особистої безпеки та комунікації працівників під час дії воєнного стану, забезпечення економного режиму використання ресурсів і бюджетних коштів, організації навчання, спрямованих на підвищення рівня професійної компетентності, знань про правила особистої безпеки, збереження психологічної витривалості в умовах війни, схвалення кандидатур для відзначення відомчими відзнаками, запровадження і підтримання корпоративних традицій, а також проблемні питання, що виникали під час роботи, і шляхи їх вирішення тощо.

Наради за результатами роботи у 2023 році та першому півріччі 2024 року проведено за участю голови КАС ВС Михайла Смоковича.

10.10.2024 в суді відбулася оперативна нарада працівників Апарату ВС під головуванням керівника Апарату ВС Віктора Капустинського з питань комунікації секретаріату КАС з іншими підрозділами Апарату ВС і шляхів удосконалення співпраці, а також питань організаційного забезпечення

КАС, на якій були присутні перший заступник керівника Апарату ВС – керівник департаменту аналітичної та правової роботи Радим Бабанли й керівники структурних підрозділів Апарату ВС і секретаріату КАС.

На нараді також обговорено питання щодо проблем, які виникають під час опрацювання документів про повернення судового збору, підготовки судових доручень іноземним судам, опрацювання звернень і запитів на публічну інформацію, щодо



забезпечення створення у ВС презентаційних матеріалів за допомогою штучного інтелекту.

Упродовж року для вдосконалення організації роботи в Апараті ВС і секретаріаті КАС ВС зі службовими та процесуальними документами, запитами

на інформацію, зверненнями громадян, щодо здійснення публічних закупівель і ведення договірної роботи, міжнародно-правового співробітництва підготовлено пропозиції про внесення змін і доповнень до низки організаційно-розпорядчих документів.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Зміни структури та штатного розпису Апарату ВС, які відбулися наприкінці 2023 року та в лютому 2024 року, потребували документального оформлення впровадження цих змін. На початку січня 2024 року працівники служби управління персоналом забезпечили переведення працівників на відповідні посади в передбаченому законодавством порядку, відповідальні працівники оперативно переглянули положення про структурні підрозділи, посадові інструкції працівників і підготували пропозиції про внесення змін до

цих актів. У лютому – березні 2024 року проведено повторну класифікацію посад державної служби окремих структурних підрозділів Апарату ВС.

У 2024 році на посади в Апараті ВС, зокрема ті, які забезпечують діяльність КАС ВС, призначено 31 особу, звільнено 29 осіб.

Показово, що 5 працівників – Сніжана Анапріюк, Артем Блащук, Тетяна Демченко, Марія Дубіна, Оксана Приходько – звільнилися у зв'язку з їх обранням на посади суддів місцевих судів.

КІЛЬКІСТЬ ПРИЗНАЧЕНИХ ПРАЦІВНИКІВ

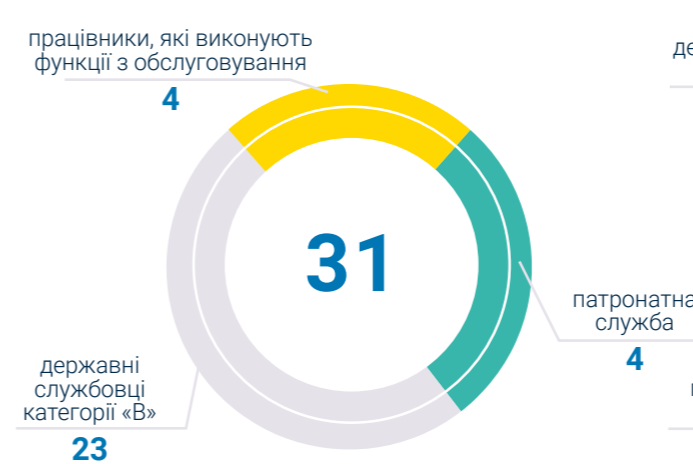


КІЛЬКІСТЬ ЗВІЛЬНЕНИХ ПРАЦІВНИКІВ



ЗА КАТЕГОРІЯМИ ПОСАД

КІЛЬКІСТЬ ПРИЗНАЧЕНИХ ПРАЦІВНИКІВ



КІЛЬКІСТЬ ЗВІЛЬНЕНИХ ПРАЦІВНИКІВ



Невід'ємною складовою проходження державної служби є оцінювання службової діяльності державних службовців. Таке оцінювання проводиться на підставі показників результативності, ефективності та якості, визначених з урахуванням посадових обов'язків державного службовця, а також дотримання ним правил етичної поведінки та вимог законодавства у сфері запобігання корупції, виконання індивідуальної програми підвищення рівня професійної компетентності державного службовця (індивідуальної програми професійного розвитку).

З метою відстеження прогресу у виконанні завдань і контролю за їх виконанням керівники структурних підрозділів щокварталу здійснюють моніторинг стану виконання завдань і досягнення ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державними службовцями, які займають посади державної служби категорій «Б» і «В», шляхом проведення співбесіди з державними службовцями, за результатами яких складено звіти за погодженою формою.

У листопаді 2024 року оцінювання пройшли 172 державні службовці. За його результатами 171 працівник отримав відмінну оцінку та 1 – позитивну.

У КАС ВС постійно створюються умови для виконання вимог щодо підвищення рівня професійної компетентності державних службовців і помічників суддів.

Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців проводиться протягом проходження служби, а підвищення кваліфікації – не рідше одного разу на три роки. У 2024 році 54 державних службовці підвищили кваліфікацію (один раз на три роки).

Потреба професійного навчання державного службовця визначається його безпосереднім керівником і службою управління персоналом за результатами оцінювання службової діяльності.

Державний службовець за результатами оцінювання службової діяльності разом зі службою управління персоналом складає індивідуальну програму підвищення рівня професійної компетентності, яку погоджує його безпосередній керівник і затверджує керівник самостійного структурного підрозділу, в якому він працює.

Для забезпечення належного виконання індивідуальної програми державними службовцями здійснено щоквартальний моніторинг її виконання.

Упродовж 2024 року 180 державних службовців підвищили рівень професійної компетентності відповідно до складеної індивідуальної програми та виконали її в повному обсязі, що становить 100% загальної кількості державних службовців секретаріату КАС ВС.

Державні службовці отримали 362 сертифікати за результатами професійного навчання на освітніх платформах (онлайн-платформах Національного

агентства з питань державної служби, НШСУ та «Дія. Освіта» тощо) за різними напрямками навчання.

Помічники суддів підвищили рівень професійної компетентності в НШСУ та отримали 65 сертифікатів, зокрема, у межах підготовки та підвищення рівня кваліфікації помічників суддів (12–16.02.2024; 01, 08, 15, 22 та 30.11.2024), за результатом участі в онлайн-семінарах «Стандарти написання судового рішення у адміністративній справі» (30.01.2024), «Актуальні питання запобігання та протидії корупції» (27.02.2024), «Застосування міжнародних стандартів під час з'ясування думки дитини судом» (28.02.2024), «Мовне оформлення судових рішень» (10.04.2024), «Стандарти державної мови в юридичному дискурсі» (16.09.2024) та «Етикет ділового спілкування працівника суду» (08.11.2024).

У 2024 році продовжено практику проведення внутрішніх навчань (тренінгів) працівників суду з питань, які виникають під час здійснення ними повноважень. Зокрема, відповідно до Орієнтовного графіка проведення внутрішніх навчань працівників структурних підрозділів секретаріату КАС та структурних підрозділів Апарату ВС, які забезпечують діяльність КАС, проведено низку заходів, зокрема:

01.03.2024 – відділ технічної підтримки та супроводу ІТ-інфраструктури КАС управління інформатизації провів навчання секретарів судового засідання для роботи з комплектами обладнання для забезпечення аудіо-, відеоконференцій, протоколювання судових засідань з програмним забезпеченням «SRS

Femida», у якому взяли участь 40 секретарів судового засідання;

02.05.2024 й 11.07.2024 – Вища школа публічного управління провела онлайн-навчання «Основи кібергігієни», у якому взяли участь 53 державних службовці. Показово, що ініціатором цього курсу був ВС, зокрема відділ технічної підтримки та супроводу ІТ-інфраструктури КАС управління інформатизації. Навчання організовано спільно з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України;

29.05.2024 – НШСУ провела онлайн-тренінг «Етикет ділового спілкування працівника суду», у якому взяли участь 20 державних службовців;

05.12.2024 – НШСУ провела семінар «Інклюзивний суд: уроки особливого етикету», у якому взяли участь 33 державних службовці.

08–19.07.2024 працівники Апарату ВС, серед яких головний спеціаліст Дмитро Вишнівський і консультант суду Роман Кучер, стали слухачами освітньої програми «NATOLIN4Capacity Building», створеної для підтримки державного управління України у впровадженні комплексних реформ та Угоди про асоціацію між ЄС і Україною (АА), фінансування якої здійснює ЄС, а реалізовує – Коледж Європи в Натоліні (Польща). Основні принципи права ЄС, їх зв'язок із законодавством України, імплементація права ЄС у національну правову систему, найважливіші правила переговорного процесу – ці й інші питання навчальної програми уможливили поглиблення працівниками знань в аспекті європейської інтеграції.

Із січня 2024 року з метою сприяння адаптації та професійному розвитку працівників, яких вперше призначено на державну службу, призначеним / переведеним на іншу посаду державної служби, державним службовцям, які приступили до виконання посадових обов'язків після закінчення відпустки для догляду за дитиною, після завершення військової служби тощо у КАС ВС проводиться ввідний тренінг. Разом із державними службовцями у цьому ввідному тренінгу беруть участь вперше призначені працівники патронатної служби, працівники, які виконують функції з обслуговування.

Ввідний тренінг проводиться в перший місяць роботи новопризначеного працівника і є обов'язковою частиною підготовчого етапу процесу адаптації такого працівника до роботи в суді.

УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТАМИ

Головним завданням працівників Апарату під час роботи з документами є суворе дотримання строків їх опрацювання.

Відповідно до КАС України процесуальні документи, що подаються до суду і можуть бути предметом судового розгляду, у порядку надходження підлягають обов'язковій реєстрації в день їх надходження.

У 2024 році відповідно до вимог ст. 36 Закону України «Про державну службу» відбулося складення Присяги державного службовця консультантом суду відділу забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян секретаріату КАС Владиславом Штикою, який вступив на посаду державної служби вперше.

Виголошення Присяги відбулося публічно в присутності заступника керівника Апарату ВС – керівника секретаріату КАС Наталії Богданюк, судді Людмили Єресько, працівників структурного підрозділу, на посаду в якому його призначено, і представників служби управління персоналом.

У разі надходження документів після закінчення робочого дня або ж у неробочі дні реєстрація документів здійснюється в перший наступний робочий день. Розподілені справи передаються судді-доповідачу в день їх надходження або не пізніше наступного робочого дня. Документи, що надійшли напередодні розгляду справи або в день її розгляду, передаються суддям-доповідачам негайно.



У 2024 році опрацьовано та зареєстровано

146 002
документів

у т. ч.

касаційних скарг	51 423
апеляційних скарг	26
адміністративних позовів	432
заяв про визначення підсудності справи	50
заяв за нововиявленими обставинами	32
заяв за виключними обставинами	28
справ	5928
інших процесуальних документів (заяв / клопотань тощо)	38 549
поштових повідомлень (зворотних повідомлень)	38 823
документів загального діловодства	10 711



Відправлено кореспонденції

58 263
одиниці

у т. ч.

простої	1
рекомендованої	4774
з повідомленням про вручення	38 645
передано кур'єром	712
посилки і бандеролі	2863
фельд'єгерським зв'язком	60
засобами електронного зв'язку	11 208

Протягом 2024 року продовжено процес упровадження електронного документообігу в суді.

Для забезпечення можливості користувачів створювати та надсилати до суду процесуальні документи в електронному вигляді, а також отримувати інформацію про стан і результати розгляду таких документів чи інших документів функціонує підсистема «Електронний суд».

Для реалізації вимог щодо функціонування, оновлення, удосконалення в суді автоматизованої системи документообігу суду та підсистеми «Електронний суд» КАС ВС взаємодіє з Державною судовою адміністрацією України та Державним підприємством «Інформаційні судові системи», яке є адміністратором відповідних систем.

КІЛЬКІСТЬ ДОКУМЕНТІВ, ОТРИМАНИХ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПІДСИСТЕМИ «ЕЛЕКТРОННИЙ СУД»

Назва документа	Кількість документів		
	2022	2023	2024
Касаційні скарги	8459	16 340	33 207
Апеляційні скарги	3	2	17
Адміністративні позови	31	47	154
Заяви за нововиявленими обставинами	4	9	6
Інші процесуальні документи (заяви / клопотання тощо)	5200	10 290	21 509
Усього	13 697	26 688	54 893

КІЛЬКІСТЬ ДОКУМЕНТІВ, НАДІСЛАНІХ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПІДСИСТЕМИ «ЕЛЕКТРОННИЙ СУД»

Назва документа	Кількість документів		
	2022	2023	2024
Судові рішення (ухвали, рішення, постанови)	59 265	210 948	276 744
Повістки	22 211	38 168	56 259
Протоколи судового засідання	2291	6402	8978
Касаційні й апеляційні скарги, адміністративні позови, унесені до автоматизованої системи документообігу суду	86 449	119 078	185 466
Інші процесуальні документи, унесені до автоматизованої системи документообігу суду	257 799	533 709	961 149
Усього	428 015	908 305	1 488 596

Порівняно з 2023 роком кількість документів, які надійшли до суду через електронний суд, у 2024 році збільшилася на понад 28 тисяч. Одночасно кількість документів, надісланих до електронних кабінетів учасників процесу з використанням підсистеми «Електронний суд», збільшилася на понад 580 тисяч.

У суді також упроваджено оформлення вихідної поштової кореспонденції за допомогою прикладного програмного інтерфейсу (API AT «Укрпошта»), що передбачає автоматичну перевірку правильності поштових адрес, присвоєння унікальних штрихових кодових ідентифікаторів, формування списків згрупованих поштових відправлень та іншої супровідної документації безпосередньо в комп'ютерній програмі «Діловодство спеціалізованого суду».

Це нововведення дало змогу автоматизувати процес оформлення вихідних відправлень і сконцентрувати цю роботу в одному структурному підрозділі, скоротивши кількість рутинних процесів.

У 2024 році порівняно з попереднім роком у суді збільшено кількість електронних управлінських і службових документів, зокрема створення, візування, підписання, реєстрацію документів в електронному вигляді, їх відправлення та передавання за допомогою автоматизованої системи документообігу

«ДОК ПРОФ» і засобів інформаційно-комунікаційних систем.

Для забезпечення належного порядку формування, зберігання та підготовки до передавання електронних справ до архіву суду в автоматизованій системі документообігу «ДОК ПРОФ» упроваджено модуль «Архів», зокрема для групування документів у номенклатурні справи підготовлено алгоритм дій щодо проставлення індексу справи в реєстраційно-моніторинговій картці «Індекс справи», передбаченого номенклатурою справ відповідного структурного підрозділу.

Зазначимо, що електронний документообіг нині – це не просто тренд, а потреба забезпечення якісного здійснення судочинства, оскільки за його допомогою насамперед відбувається економія часу, підвищується швидкість проходження документів, швидкість і якість управлінських рішень, їх прозорість і керованість суду загалом. Завдяки електронному документообігу суд зменшує витрати на друк, надсилання документів й утримання архіву. Використання автоматизованої системи документообігу суду спрощує погодження і підписання електронних документів, а відповідальні працівники можуть контролювати ці процеси та своєчасно усувати проблеми.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ

Суд розглядає адміністративні справи як суд першої, апеляційної та касаційної інстанції у порядку письмового провадження, попередньому судовому засіданні або в судовому засіданні.

Завдяки злагодженій взаємодії працівників секретаріату КАС ВС було забезпечено на належному рівні як організацію підготовки адміністративних справ до судового розгляду, так і організацію судових засідань з їх повним фіксуванням технічними засобами.

Налагоджена комунікація з відділом технічної підтримки та супроводу IT-інфраструктури КАС управління інформатизації сприяла проведенню на належному технічному рівні судових засідань, зокрема в режимі відеоконференцз'язку. У 2024 році з використанням підсистеми відеоконференцз'язку ЄСІКС

забезпечено проведення 590-та судових засідань проти 543-х – у 2023 році.

Отже, учасники справ частіше почали брати участь у судових засіданнях у режимі відеоконференції. Також сторони більш активно стали використовувати можливості ЄСІКС для ознайомлення з матеріалами електронних судових справ, зокрема для отримання доступу до запису судового засідання в електронному кабінеті користувача.

Служба судових розпорядників щодня здійснювала формування електронних списків призначених до розгляду судових справ з їх подальшим розміщенням на інформаційних табло біля залів судових засідань, а також забезпечувала реєстрацію учасників судового засідання.

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ МАЙНОМ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЯ

Організація судочинства пов'язана з вирішенням множинних технологічних процесів, забезпечення яких під час воєнного стану набирає особливої гостроти.

Приймання документів, їх розгляд, скерування судових рішень тощо в КАС ВС, як і в інших судах, здійснюється за допомогою автоматизованих процесів, для виконання яких зонайменше потрібно стабільне електропостачання та доступ до Інтернету.

Для забезпечення безперебійної роботи суду, зокрема приймання документів, розподілу процесуальних документів між суддями, а службових – між виконавцями, розгляду судових справ тощо, приміщення, у яких розташовано мережеве обладнання, здійснюється опрацювання та розподіл документів, а також зали судових засідань під'єднано до генератора резервного електроживлення.

Для підготовки судових справ до розгляду до генератора резервного електроживлення також під'єднано робочий кабінет, у якому облаштовано 17 автоматизованих

робочих місць із приєднанням до всіх баз даних, що впроваджені у ВС, і доступом до Інтернету.

Цей кабінет, крім роботи під час блекаутів, буде використовуватися як навчальний клас, зокрема для навчання роботі з відеоконферензв'язку КП «ДСС», системою фіксування судових засідань «SRS-Femida» та інших потреб.

Відділ технічної підтримки та супроводу ІТ-інфраструктури КАС управління інформатизації у 2024 році впровадив систему моніторингу інфраструктури, що дозволило забезпечити комплексний контроль за станом серверного та мережевого обладнання, а також оперативне виявлення і усунення можливих збоїв або відхилень у його роботі, а підписання договору щодо обслуговування комплектів обладнання для забезпечення проведення аудіо- й відеоконференцій, протоколювання судових засідань у судових залах дало змогу вирішувати технічні питання в найкоротші терміни та без затримок у розгляді судових справ через несправне обладнання.

ВНУТРІШНЯ КОМУНІКАЦІЯ

КАС ВС постійно працює над створенням умов, які б сприяли підвищенню продуктивності й ефективності праці. Для досягнення цієї мети в суді з 2020 року проводиться опитування рівня діяльної залученості працівників і задоволеності умовами їхньої праці, результати яких допомагають відстежувати ефективність застосованих заходів для розв'язання поточних проблем.

У 2024 році таку роботу продовжено. Протягом 01–15.04.2024 серед працівників суду проведено відповідне анонімне опитування. Для його проведення використовується методологія внутрішнього оцінювання роботи суду, розроблена для модуля «Судове адміністрування» Системи оцінювання роботи суду, затвердженої рішенням Ради суддів України від 02.04.2015 № 28.

Рівень діяльної залученості та задоволеності працівників умовами роботи вимірюється через окремі показники, що свідчать про сприйняття працівниками певних складових умов своєї роботи: перспективи професійного зростання, відносини в колективі (соціально-психологічний клімат), дотримання

принципів справедливості й обґрунтованості при визначенні посадових обов'язків, розподіл навантаження чи доручень, робоче місце (зручність, комфортність тощо), забезпечення канцтоварами та іншими офісними матеріалами, комп'ютеризація, доступність інформації, безпека тощо.

З урахуванням результатів попереднього дослідження та завдяки вжитим для їх покращення заходам працівники структурних підрозділів позитивно оцінили суттєві зрушення в показниках зручності робочого місця, дотримання принципів справедливості й обґрунтованості під час визначення посадових обов'язків, розподілі навантаження чи доручень, можливості для проведення дозвілля та спілкування членів колективу в позаробочий час.

Такого покращення досягнуто постійним здійсненням аудиту робочого середовища, ефективним використанням приміщень і матеріально-технічних ресурсів, забезпеченням належного опалення і освітлення будівлі, організацією заходів для спілкування членів колективу в позаробочий час (фахові екскурсії, засідання літературного клубу, волонтерські та

інші соціальні проекти, спортивні змагання тощо) та забезпеченням керівниками структурних підрозділів справедливого й обґрунтованого розподілу посадових обов'язків і навантаження.

Щодо задоволеності умовами праці в суді, то найвищими балами оцінено зручність і комфортність залів судового засідання та приміщень для відвідувачів суду, телефонний зв'язок, а також безпеку в приміщеннях суду.

Натомість нижчими балами оцінено перспективи професійного зростання, комп'ютеризацію суду й можливості для підвищення кваліфікації, а негативні тенденції виявилися в питаннях стану приміщень суду (чистота, систематичність і якість прибирання тощо).

Збільшився відсоток працівників, які вказали, що виконують виключно свої обов'язки, і зменшилася кількість тих, хто вказав, що частину робочого часу виконував не властиві йому обов'язки.

Оцінюючи негативні характеристики суду, як нехарактерним або швидше не характерним для суду респонденти зазначили поширення чуток, висловлювання позиції щодо судових рішень, їх коментування, ускладнення роботи автоматизованою системою діловодства, нерівномірність розподілу керівництвом суду окремих доручень чи видів робіт, натомість майже 30 % опитаних вважають, що на сьогодні в секретаріаті КАС працює недостатня кількість працівників.

З показників, що характеризують відносини у колективі, найвище оцінено шанобливе ставлення до відвідувачів суду, доброзичливість, коректність, ввічливість, взаємоповагу (повагу до досвіду, знань і професійної кваліфікації), взаємодопомогу, обмін інформацією, почуття належності до одного колективу, найнижче – обговорення та засудження неетичної чи неналежної поведінки своїх колег.

Із запропонованих показників для оцінки змін у суді за останній рік майже 38 % респондентів відзначили зростання особистого навантаження, 21,63 % – поліпшення умов праці, 18,02 % – поліпшення стану приміщення суду. Майже 19 % респондентів зазначили про поліпшення відносин у колективі, а 23,43 % – поліпшення організації роботи й управління судом.

Результати опитування та аналіз динаміки отриманих показників дали змогу побачити ставлення працівників структурних підрозділів до організації роботи суду, зрозуміти питання, які їх хвилюють, виявити напрями роботи, які потрібно покращити.

Результати опитування керівниками структурних підрозділів обговорено та враховано під час ухвалення поточних і перспективних рішень, зокрема продовжено роботу зі здійснення аудиту робочого середовища, вирішення питань ефективного використання приміщень і забезпечення їх належного стану, а також безпеки в приміщеннях суду, зручності та



комфортності приміщень для відвідувачів і залів судового засідання, ужито заходів для забезпечення раціонального розподілу обов'язків працівників у структурних підрозділах та продовжено роботу з метою підвищення рівня їх професійної компетентності.

Для підвищення залученості працівників, створення можливості для спілкування членів колективу в позаробочий час 29.03.2024 організовано екскурсію для суддів, працівників суду та їх дітей у представницькому корпусі ВС (Кловському палаці), а 18.06.2024 – для новопризначених працівників. Під час відвідування цієї історичної пам'ятки учасники екскурсій побували в залах проведення судових засідань, музеї, прослухали цікаву розповідь про історію Кловського палацу.

28.10, 22.11 та 29.11.2024 для працівників КАС ВС організовано екскурсії в КСУ. Учасники екскурсій ознайомилися зі структурою КСУ і роботою його підрозділів, обговорили особливості проходження документів, побували в приміщенні, де ухвалюються рішення, прослухали цікаву розповідь з історії суду й оглянули його музейну експозицію.

Як і в попередні роки, активну участь судді та працівники Апарату взяли в акціях, спрямованих на підтримку дітей. Зокрема, усьоме команда КАС ВС взяла участь у спортивно-благодійному проєкті «Пробіг під каштанами», під час якого відбувся збір коштів на

обладнання для Центру дитячої кардіології та кардіохірургії Міністерства охорони здоров'я України, а також судді та працівники Апарату долучилися до збору коштів на будівництво дитячого майданчика для вихованців Комунального некомерційного підприємства «Житомирський обласний спеціалізований будинок дитини» та інших потреб цього закладу.

Від початку повномасштабної війни судді ВС у КАС і працівники Апарату різними способами надають допомогу ЗСУ, їх окремим підрозділам на потреби оборони та гуманітарну допомогу – індивідуальні донати, спільні волонтерські проєкти зі збору коштів, зокрема під час благодійних спортивних заходів, донатія крові, плетіння маскувальних сіток.

Незмінними традиціями в суді залишаються привітання з державними та професійними святами, нагородження працівників до цих свят, відзначення Всесвітнього дня вишиванки, написання Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності в День української писемності та мови, висаджування дерев і квітів, проведення спортивних змагань тощо.

У КАС ВС шанують народні звичаї і національні традиції та всіляко популяризують їх. У часи найскладніших випробувань вони набувають особливої ваги, об'єднуючи колектив одним потужним почуттям любові до України, віри в її мирне майбутнє.



ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКА

Створення безпечних умов праці для суддів і працівників Апарату, учасників судового процесу та інших відвідувачів суду залишається пріоритетним завданням суду.

Для того щоб усі особи, які перебувають у будівлі суду, могли оперативно відреагувати на сигнали сирени, сповіщення про повітряну тривогу дублюється в приміщеннях суду.

Усі судді та працівники Апарату суду обізнані про найближчі укриття, а для відвідувачів КАС така інформація розміщена на видних місцях біля залів судових засідань.

Також у суді незмінним залишається правило не розпочинати чи зупиняти проведення будь-яких заходів на час повітряної тривоги.

Важливими аспектами для збереження життя та здоров'я працівників у сучасних умовах є організація навчань із питань охорони праці, цивільного захисту, надання першої домедичної допомоги під час надзвичайної ситуації і правил поведінки в разі виникнення надзвичайної ситуації та/або оголошення повітряної тривоги.

На виконання розпорядження КМУ від 22.12.2023 № 1187-р «Про затвердження плану комплектування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту слухачами з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2024 рік» заступник керівника Апарату ВС – керівник секретаріату КАС і 4 керівники структурних підрозділів секретаріату підвищили кваліфікацію в Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту.

Також для 7-ми керівників структурних підрозділів фахівці Навчально-курсогов комбінату АТБТ «Трест «Південатоменергобуд» провели онлайн-навчання з питань охорони праці та пожежної безпеки.

23.02.2024 проведено семінар «Перша домедична допомога під час надзвичайної ситуації». Професійні інструктори з тактичної медицини детально пояснили й наочно продемонстрували алгоритм надання першої допомоги при різних видах поранень, а також розповіли, що має бути в стандартній аптечці та якими підручними засобами можна замінити певні медичні вироби.

Упродовж квітня 2024 року низку навчань провели фахівці Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у м. Києві, зокрема 12.04.2024 відбулося навчання «Навики психоемоційної саморегуляції», 19.04.2024 – навчання правилам пожежної безпеки, а 26.04.2024 на базі Аварійно-рятувального загону спеціального призначення цього управління практикували різні методи гасіння умовної пожежі.



ПОДІЇ ТА СПІВПРАЦЯ

ДНІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Щороку, із 20 червня до 10 липня, в адміністративних судах відбуваються Дні адміністративної юстиції України. Ці календарні дні мають свою історію та міцне державницьке коріння.

06.07.2005 понад три сотні народних депутатів України проголосували за КАС України, що стало проявом демократичного розвитку України, яка вперше визнала право особи позиватися до суду проти держави з метою захисту своїх прав, свобод та інтересів.

Мета започаткування Днів адміністративної юстиції України – це популяризація адміністративної юстиції, забезпечення більш активної співпраці адміністративних судів із науковцями, правниками, підвищення комунікації адміністративних судів із суспільством та набуття громадянами необхідного рівня правових знань.

Науково-практичні заходи, які щороку відбуваються в ці дні, мають високий змістовно-фаховий рівень.

Персональний склад учасників і співorganizatorів цих заходів уже традиційно поєднує широке вітчизняне та міжнародне представництво, завдяки чому обмін теоретико-правничим і правосудним досвідом висновується у формуванні національної судової практики, що якісно акцентує сучасній судовій практиці міжнародних судів та усталених демократичних держав.

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «АДМІНІСТРАТИВНА ЮСТИЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ. СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПОЛІТИЧНИХ ТА ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ І СВОБОД У ДОВОЄННИЙ, ВОЄННИЙ І ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС»

У межах проведення Днів адміністративної юстиції України 04–05.07.2024 в Національному університеті «Острозька академія» (м. Острог) відбулася VII Міжнародна науково-практична конференція «Адміністративна юстиція в Україні: проблеми

теорії та практики. Судовий захист політичних та громадянських прав і свобод у довоєнний, воєнний і післявоєнний час». Захід організований КАС ВС спільно з проектами Ради Європи «Підтримка судової влади України в умовах війни та післявоєнного періоду», «Посилення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, постраждалих від війни в Україні», «Підтримка демократичних післявоєнних виборів в Україні», «Посилення соціального захисту в Україні», Проектом ОБСЄ «Підтримка Верховного Суду та вищих судів у реалізації судової реформи та забезпеченні доступу до правосуддя в умовах війни», проектом ЄС «Право-Justice», Німецьким фондом міжнародного правового співробітництва (IRZ) і Національним університетом «Острозька академія».

Участь у заході взяли майже 200 учасників, серед яких представники судової гілки влади України, іноземних і міжнародних судових органів, народні депутати України, представники профільних міністерств, академічної спільноти та правничих громадських організацій, а також представники міжнародних організацій.

Відкрили захід і виступили з вітальними промовами Голова ВС Станіслав Кравченко, голова КАС ВС Михайло Смокович, в. о. ректора Національного університету «Острозька академія» Ігор Пасічник, Голова Офісу Ради Європи в Україні Мачей Янчак, керівниця Проекту ЄС «Право-Justice» Оксана Цимбрівська, керівниця проектів в Україні та В'єтнамі Німецького фонду міжнародного правового співробітництва (IRZ) Ангела Шмайнк, голова Рівненської обласної державної адміністрації Олександр Коваль.

Голова ВС Станіслав Кравченко наголосив, що від ефективного захисту прав громадян у всіх сферах життя залежить стабільність суспільства, його розвиток і добробут. Тільки забезпечуючи повагу до цих прав, можна побудувати справедливе та демократичне суспільство. Зауважив, що захист прав і свобод громадян, зокрема політичних та громадянських, завжди був і є одним із пріоритетних завдань будь-якої демократичної та правової держави. Однак



із початку широкомасштабної російської агресії проти України та введення воєнного стану реалізація окремих політичних прав зазнала змін. Національні суди стикаються з новими викликами, пов'язаними з війною та необхідністю адаптації законодавства до нинішніх обставин.

Станіслав Кравченко звернув увагу, що національні суди вивчають практику ЄСПЛ та Суду ЄС щодо захисту політичних і громадянських прав, використовують досвід інших країн, які стикалися зі схожими викликами, щоб забезпечити захист прав громадян.



Голова КАС ВС Михайло Смокович, вітаючи учасників, наголосив, що тема конференції важлива й охоплює три періоди: довоєнний, воєнний і післявоєнний. «Ми переконані, що буде повоєнний час, ми перемаємо у війні. І вже сьогодні ми повинні бути готові до тих викликів, які нас очікують, і до захисту прав, свобод та інтересів людини і громадянина», – зауважив Михайло Смокович. Він додав, що конституційне право на судовий захист прав і свобод гарантується кожному навіть під час дії правового режиму воєнного стану, тому адміністративна юстиція в межах своєї юрисдикційної компетенції зобов'язана забезпечити цей захист справедливо, неупереджено, своєчасно й ефективно.

В. о. ректора Національного університету «Острозька академія» Ігор Пасічник привітав учасників у стінах найстарішого навчального закладу України – Острозької академії. Зазначив, що проведення такої важливої міжнародної конференції саме в Острозькій академії є не випадковістю, а закономірністю і що саме завдяки Острозькій академії XVI століття і її випускникам відбулися перший національний ренесанс української нації й закладення фундаменту сучасної державності.

Конференція відбулась у форматі чотирьох сесій і модерованої дискусії. Модерували роботу конференції секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, віцепрезидент Групи спеціалістів з доступу до офіційних документів (Access Info Group) Тетяна Олексюк, судді Мирослава Білак, Андрій Жук, Олеся Радишевська й Олена Губська.

Під час заходу виступили з промовами судді ВС, адміністративних судів інших європейських країн, КСУ, представники академічної спільноти, юристи-практики, посадові особи органів державної влади та місцевого самоврядування, а також представники зарубіжних країн і міжнародних організацій.

Під час конференції учасники обговорили питання доступу до публічної інформації та права на звернення до органів державної влади, місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб; захисту та обмежень свободи об'єднання в політичні партії та громадські організації; реалізації права на мирні публічні зібрання; інституту громадянства, свободи пересування і вільного вибору місця проживання; забезпечення приватного і публічного інтересів як гарантії реалізації конституційних прав



людини та вплив судової практики на формування соціальної політики держави; передумов і викликів під час організації та проведення виборів у післявоєнний час.

За тематикою конференції підготовлено Збірник тез доповідей «Судовий захист політичних та громадянських прав і свобод у довоєнний, воєнний і післявоєнний час» та Збірник правових позицій Верховного Суду щодо захисту громадянських та політичних прав людини і громадянина.

Після завершення конференції учасники мали змогу відвідати екскурсію університетом і музеєм та дізнатися більше про історію Острозької академії.

З матеріалами конференції можна ознайомитися за посиланням:

Детальніше про перебіг конференції можна дізнатися за посиланнями:



Презентаційне відео «Адміністративні суди України», підготовлене спеціально для конференції, доступне за посиланням:



«ПОДІЛИСЯ СВОЇМ ДОСВІДОМ»

25.06.2024 в межах проєкту «Поділися своїм досвідом», який теж приурочений до Днів адміністративної юстиції України, відбулася фахова зустріч працівників секретаріату КАС та апарату Черкаського окружного адміністративного суду. Цей захід уже п'ятий рік поспіль об'єднує працівників адміністративних судів задля налагодження ефективної взаємодії та є дієвим майданчиком для формування єдиної позиції щодо розв'язання проблем, які виникають в організації документального забезпечення адміністративних судів.

Під час зустрічі обговорено низку актуальних питань, зокрема щодо особливостей опрацювання та реєстрації документів, що надходять до суду через систему «Електронний суд», особливостей опрацювання та реєстрації документів, що надходять до суду через електронну пошту, порядку здійснення автоматизованого розподілу справ, порядку передачі кореспонденції суддям, особливостей роботи архіву суду першої інстанції. Також учасники зустрічі обмінялися думками щодо поліпшення робочих процесів.

Ще одна фахова зустріч була організована 26.06.2024 з ініціативи начальника управління аналітичної та правової роботи КАС департаменту аналітичної та правової роботи Апарату ВС Юрія Пивовара. Захід проведено спільно секретаріатом КАС і департаментом аналітичної та правової роботи Апарату ВС

з метою обговорення питань налагодження взаємодії щодо надання аналітичної допомоги суддям у здійсненні правосуддя для забезпечення єдності судової практики.

У зустрічі взяли участь керівники апаратів, їхні заступники, керівники і працівники підрозділів аналітичної та правової роботи всіх апеляційних адміністративних судів і 16-ти окружних адміністративних судів України (загалом від місцевих й апеляційних судів – понад 40 представників).

Від ВС із вітальними словами та темами для обговорення виступили Наталія Богданюк – заступник керівника Апарату ВС – керівник секретаріату КАС, Расім Бабанли – перший заступник керівника Апарату ВС – керівник департаменту аналітичної та правової роботи, Геннадій Зеленов – заступник керівника департаменту аналітичної та правової роботи, Юрій Пивовар – начальник управління аналітичної та правової роботи КАС департаменту аналітичної та правової роботи Апарату ВС та Ольга Чавес Техеда – науковий консультант цього ж управління.

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

Дні адміністративної юстиції в Україні мають на меті також просвітницьку місію, яка реалізується через безпосереднє спілкування суддів ВС у КАС із широкою аудиторією.

КАС завжди радо зустрічає в себе дітей – наймолодших громадян України, яким приділяє особливу увагу.



21.06.2024 в КАС ВС організовано проведення Дня відкритих дверей, учасниками якого стали діти суддів і працівників КАС ВС. Загалом участь у заході взяла 21 дитина. Під час візиту маленькі гості не тільки дізналися про важливість закону і правосуддя, але й були залучені до різноманітних цікавих активностей. Це було справжнє свято нових знань і яскравих вражень.

Традиційно суддя Володимир Кравчук для дітей вікової категорії 6–10 років провів «Урок справедливості», а для дітей вікової категорії 11–15 років – «Урок Конституції».

Усім діткам після завершення заходів вручено книжки «Конституція для всіх: і великих, і малих» та заохочувальні відзнаки.

«СУД ОЧИМА ДІТЕЙ»

Ще одним заходом, що відбувся з нагоди відзначення Днів адміністративної юстиції України за участю дітей, стала виставка дитячих малюнків «Суд очима дітей», презентована в червні – липні 2024 року.

Кожен малюнок був яскравим і неповторним, вирізнявся оригінальністю, високою майстерністю та творчим підходом. Діти художніми засобами відобразили свою уяву про суд, його роботу та основне покликання – захист прав людини.

Ця виставка не залишила байдужими ні працівників суду, ні учасників судового процесу, які із захопленням розглядали творіння дитячих рук.

БЛАГОДІЙНИЙ ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР

Невід'ємною складовою відзначення Днів адміністративної юстиції України є різноманітні спортивні



змагання, серед яких наймасштабнішим за кількістю учасників і географією проведення є Кубок адміністративних судів України з мініфутболу.

Після початку російсько-української війни, у 2014-му та впродовж 2022–2024 років, кубок не розігрувався. У цей найважчий для нашої країни час гра, яка понад десять років єднає суддів і працівників апаратів адміністративних судів, знову згуртувала всіх із благодійною метою.

06.07.2024, у день відзначення 19-ї річниці ухвалення КАС України, вдруге відбувся благодійний турнір із футболу серед команд адміністративних судів України, метою якого був збір коштів на закупівлю FPV-дронів для 24 окремої механізованої бригади імені Короля Данила.

Внески суддів і працівників апаратів адміністративних судів дали змогу зібрати понад 400 тисяч гривень.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ

Результатом науково-практичної комунікації суддів ВС у КАС із широким представницьким колом національної і зарубіжної правових шкіл є ознайомлення з теоретико-правовими підходами щодо концептуального розуміння, тлумачення і правозастосування значущих в умовах сьогодення і на перспективу правових явищ, обмін досвідом між представниками суддівської та наукової спільноти, а також можливість апробації суддями своїх міркувань із правничих питань у колі високопрофесійних фахівців у сфері права.

Науково-практичні заходи задають тон і визначають змістовне розуміння актуальних правових явищ, обґрунтовують векторну спрямованість їх розвитку і правозастосування, що позитивно впливає на розвиток адміністративного судочинства.

Про науково-практичні заходи, до проведення яких долучилися судді ВС у КАС, читайте в розділі «Огляд заходів».

У 2024 році КАС ВС, адміністративні суди в співпраці з провідними закладами вищої освіти, проєктами

міжнародної технічної допомоги створили потужні платформи для науково-практичних дискусій на актуальні теми адміністративного судочинства, євроінтеграції, публічного реформування тощо.

22.11.2024 відбувся Міжнародний семінар-практикум «Чи є дієвим право людини без права на його ефективний захист: питання відшкодування за порушене право внаслідок визнання акта неконституційним»,



який є продовженням серії тематичних семінарів, розпочатих КАС ВС у 2019 році та присвячених захисту адміністративним судочинством конституційних прав людини в умовах упровадження рішень КСУ, визнання нормативного акта неконституційним, застосування судом Конституції України як акта прямої дії, а також вирішення в умовах війни справ із дотриманням конституційних вимог щодо меж та обмежень прав людини.

Захід організований КАС ВС за підтримки проєктів Ради Європи «Підтримка судової влади України в умовах війни та післявоєнного періоду», «Посилення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, постраждалих від війни в Україні», проєкту ОБСЄ «Підтримка Верховного Суду та вищих судів у реалізації судової реформи та забезпеченні доступу до правосуддя в умовах війни», Німецького фонду міжнародного правового співробітництва (IRZ).



Проведення семінару-практикуму ініційовано з метою обговорення питань та обміну досвідом у сфері адміністративної юстиції щодо: розгляду та вирішення судами справ крізь призму захисту прав людини, гарантованих ч. 3 ст. 152 Конституції України, про відшкодування державою шкоди, завданої діями й актами, що визнані неконституційними; аналізу специфіки судового захисту прав, гарантованих Конституцією України, за відсутності закону про відшкодування державою шкоди, завданої людині; формування національної та зарубіжної судової практики про відшкодування державою такої шкоди; застосування практики ЄСПЛ, Суду ЄС в аспекті захисту прав на відшкодування державою порушеного права людини суперечливими нормативними актами тощо.

У заході взяли участь Голова ВС Станіслав Кравченко, голова КАС ВС Михайло Смокович та судді ВС, КСУ, ЄСПЛ, апеляційних та окружних адміністративних судів, науковці, міжнародні експерти. Ініціатором і модератором заходу була суддя Мирослава Білак.

Детальніше про перебіг семінару-практикуму можна дізнатися за посиланням:



З матеріалами семінару-практикуму можна ознайомитися за посиланням:



15.03.2024 відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Проблемні питання вирішення податкових спорів в умовах воєнного стану», організована Другим апеляційним адміністративним судом у співпраці з КАС ВС і Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого в місті Харкові. Учасники конференції проаналізували теоретико-правові та практичні аспекти розв'язання податкових спорів в Україні. Участь у конференції взяли голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова, судді Ігор Дашутін і Микола Яковенко.





31.05.2024 відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Правові колізії у застосуванні фундаментальних прав та свобод», організована Восьмим апеляційним адміністративним судом у співпраці з ВС, Організацією з безпеки і співробітництва в Європі, Проектом ЄС «Право-Justice», Всеукраїнською асоціацією адміністративних судів і Львівським національним університетом імені Івана Франка.

У заході взяли участь голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Андрій Рибачук, судді Наталія Блажівська, Ігор Дашутін, Ірина Желтобрюх, Наталія Коваленко, Тетяна Стрелець, Олег Шишов, Микола Яковенко.

Під час заходу учасники поділилися міркуваннями й напрацюваннями щодо актуальних питань, пов'язаних із правовими колізіями. Ішлося, зокрема, про правові джерела фундаментальних прав і свобод, індивідуальні (адміністративні / судові) рішення, які суперечать фундаментальним правам / порушують їх (з різних джерел), національне законодавство, яке суперечить фундаментальним правам / порушує їх (з різних джерел), конфлікти між фундаментальними правами в різних правових режимах. Під час конференції учасники також обговорили питання щодо співвідношення права ЄС і національних конституцій, практику ЄСПЛ, справи про вибори, європейські рекомендації щодо судочинства та добросовісності.

07.06.2024 відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Захист прав військовослужбовців та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану», організована Першим і Третім апеляційними адміністративними судами в співпраці з КАС ВС і Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара. У заході взяли участь голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо



податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова, секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, судді Семен Стеценко, Андрій Жук, Микола Гімон, Ігор Дашутін. Під час конференції обговорено актуальні проблеми судового захисту прав військовослужбовців, членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану, приділено увагу особливостям розгляду справ, пов'язаних зі звільненням із військової служби в умовах правового режиму воєнного стану, питанням грошового забезпечення військовослужбовців, виплати додаткових винагород тощо.

27.06.2024 відбувся Всеукраїнський круглий стіл «Медіація в адміністративному судочинстві»

з нагоди Днів адміністративної юстиції, яку організував Сьомий апеляційний адміністративний суд у співпраці з КАС ВС і Вінницьким державним педагогічним університетом імені Михайла Коцюбинського. Учасники заходу обговорили механізм застосування медіації в адміністративному судочинстві, проаналізували перспективи її розвитку. Секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, суддя Наталія Блажівська висловили власні очікування від впровадження в національну правову систему інституту медіації, а також проаналізували перспективну результативність медіації для адміністративного судочинства як альтернативного способу розв'язання публічно-правових спорів.



11.07.2024 відбулася науково-практична конференція «Адміністративна юстиція як переконливий вибір правового шляху України», яку з нагоди 22-ї річниці створення адміністративної юстиції організував Запорізький окружний адміністративний суд. Участь у заході взяли голова КАС ВС Михайло Смокович і суддя Семен Стеценко.

Учасники конференції зауважили, що запровадження в Україні адміністративної юстиції спрямовувалося передусім на захист прав, свобод і законних інтересів особи. Саме цими кроками Україна, як зауважив голова КАС ВС Михайло Смокович, задекларувала прагнення до європейської інтеграції.

19.09.2024 відбувся круглий стіл «Адміністративна процедура у фокусі євроінтеграції: погляд адміністративних судів, експертів та стейкхолдерів», який організував П'ятий апеляційний адміністративний суд у співпраці з КАС ВС, Проектом ЄС «Право-Justice».

Питання правозастосування Закону України «Про адміністративну процедуру», узгодження його норм з іншим національним законодавством, а також організаційні, фінансові, темпоральні аспекти його практичного застосування порушувалися під час

обговорення. Також під час заходу окреслено напрямки, механізми взаємодії / координації між суб'єктами владних повноважень, адвокатами та суддями задля дотримання балансу й ефективного впровадження цього Закону.

20.09.2024 відбувся круглий стіл «Адміністративне судочинство та медіація: ефективна співпраця в умовах правової держави», який організував П'ятий апеляційний адміністративний суд у співпраці з Проектом ЄС «Право-Justice» у форматі панельної дискусії. Учасники круглого столу обговорили виклики, з якими стикаються органи державної влади під час упровадження медіації. Окрему увагу приділено досвіду європейських країн, де медіація допомогла заощадити ресурси держави та досягати взаємовигідних рішень в адміністративних спорах. Учасники круглого столу зазначили, що впровадження такого підходу в Україні є важливим кроком в умовах дефіциту державного бюджету, незаповненості численних вакансій суддівських посад.

У цих двох заходах від КАС ВС узяв участь його очільник Михайло Смокович.



27.09.2024 відбувся круглий стіл «Медіація в адміністративному судочинстві: сучасний стан та перспективи», який організував Чернівецький окружний адміністративний суд, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича за підтримки Проекту ЄС «Право-Justice». Суддя Олеся Радишевська та інші учасники заходу мали змогу обговорити досвід європейських країн у сфері практичного застосування процедури медіації і можливість його впровадження в національну правову систему. Учасники круглого столу також обговорили

переваги запровадження медіації в адміністративному судочинстві, проаналізували ключові виклики медіації, погодили напрацювати план дій задля «вкорінення» медіації в українському суспільстві.

30.09.2024 відбувся круглий стіл «Адміністративна процедура у фокусі євроінтеграції: погляд адміністративних судів, експертів та стейкхолдерів». Захід організував Восьмий апеляційний адміністративний суд спільно з Проектом ЄС «Право-Justice».



Учасники круглого столу за результатами тематичних обговорень дійшли висновку, що Закон України «Про адміністративну процедуру» потребує законодавчих ініціатив, проте він закріплює алгоритм дотримання балансу між приватними та публічними інтересами, діями бізнесу і громадян у відносинах з органами публічної влади.

Участь у заході взяв голова КАС ВС Михайло Смокович.

03.10.2024 відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Правові колізії у застосуванні фундаментальних прав та свобод». Захід організував ВС, проєкт Ради Європи «Підтримка Верховного Суду та вищих судів у реалізації судової реформи та забезпеченні доступу до правосуддя в умовах війни», Проєкт ЄС «Право-Justice», Всеукраїнська асоціація адміністративних суддів, Восьмий апеляційний адміністративний суд та Івано-Франківський окружний адміністративний суд.

У межах першої модерованої сесії доповідачі розкрили питання, які стосувалися правових джерел фундаментальних прав і свобод; індивідуальних (адміністративних / судових) рішень, які суперечать

/ порушують фундаментальні права; національного законодавства, яке суперечить / порушує фундаментальні права; подальших конфліктів між фундаментальними правами в різних правових режимах.

У другій сесії доповідачі виступили з темами, які стосувалися європейських рекомендацій щодо судочинства та доброчесності; державної допомоги в судовій практиці Суду ЄС; рішень Суду ЄС як орієнтиру для національного судді; конституційного плюралізму та рефлексивної моделі судочинства в Суді ЄС.

04–05.10.2024 відбулася щорічна науково-практична конференція «Вороновські читання», присвячена пам'яті та приурочена до Дня народження видатної української вченої Лідії Воронової. Організаторами заходу були Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, КАС ВС, Асоціація фінансового права України, Науково-консультативна рада при Голові ВРУ, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Чернівецький навчально-науковий юридичний інститут Національного університету «Одеська юридична академія».

Учасники конференції обговорили питання узгодження позиції представників адміністративного та податкового права щодо можливості реалізації Закону України «Про адміністративну процедуру».

Участь у конференції взяли секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова та судді судової палати.

04.11.2024 відбувся круглий стіл «Вплив євроінтеграційних тенденцій на впровадження інституту медіації в адміністративних судах України». Захід організував Восьмий апеляційний адміністративний суд спільно з КАС ВС та Проєктом ЄС



«Право-Justice». Під час його роботи обговорено теоретико-правові і практичні аспекти медіації в Україні, а також заслухано думки суддів першої та апеляційної інстанцій щодо можливостей і перспектив застосування медіації в адміністративних судах.

15.11.2024 відбувся круглий стіл «Актуальні проблемні питання адміністративного судочинства» з нагоди відкриття Науково-практичного центру адміністративного судочинства. Захід організував Другий апеляційний адміністративний суд спільно з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого. Участь у заході взяли секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса

Ханова, судді Ігор Дашутін і Микола Яковенко. Поєднання застосування в роботі Центру теоретичних знань науковців і практичного досвіду правників, на думку учасників круглого столу, має стати підґрунтям для розв'язання проблем і завдань адміністративного судочинства.

29.11.2024 відбувся круглий стіл «Правовладдя і правосуддя: візії та перспективи». Захід організував Сьомий апеляційний адміністративний суд. Під час заходу судді, народні депутати України й науковці обговорили питання здійснення правосуддя в умовах воєнного стану та напрацювання візії майбутнього судової влади. Від КАС ВС участь у заході взяв його голова Михайло Смокович.



У 2024 році опубліковано низку наукових доробок суддів ВС у КАС з актуальних питань теорії права та практики, які становлять вагоме наукове підґрунтя.

Голова КАС ВС Михайло Смокович, судді Альберт Єзеров і Семен Стеценко долучилися до написання Науково-практичного коментаря Конституції України. Цей коментар був підготовлений під егідою Національної академії правових наук України та КСУ за сприяння Програми підтримки ОБСЄ для України.

У 2024 році в серії «Наукова школа фінансового права імені Лідії Воронової» вийшов друком

підручник «Податкове планування та оптимізація оподаткування (податковий консалтинг)», авторами якого, серед інших, є секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова, суддя Ігор Дашутін, науковий консультант Анна Барікова. Також побачив світ навчальний посібник із податкового права за редакцією Миколи Кучерявенка та секретаря судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїси Ханової, серед авторів якого – науковий консультант Анна Барікова.

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

У 2024 році завершилася перша фаза практичного курсу «Стандарти міжнародного оподаткування: імплементація та застосування в Україні» для суддів і працівників апаратів адміністративних судів України та розпочалася його друга фаза.

Перша фаза курсу тривала з жовтня 2022 року до лютого 2024 року. Під час курсу було проведено 18 навчальних сесій у межах 4-х модулів, у яких взяли участь більше ніж 80 слухачів – представників судової влади з різних куточків України.

08.11.2024 стартувала друга фаза практичного курсу «Стандарти міжнародного оподаткування: імплементація та застосування в Україні» (Resolution International Tax Law Disputes), яка організована міжнародними експертами ОЕСР спільно з ВС і Всеукраїнською асоціацією адміністративних суддів.

Це навчання є комплексним і спрямоване на розвиток професійних навичок суддів адміністративних судів і працівників судів у сфері міжнародного податкового права. Особливістю цього курсу є можливість вивчення практичних аспектів застосування податкових норм, якими регулярно ділитимуться судді країн ЄС.

Фундаторами курсу є суддя, віце-президент Всеукраїнської асоціації адміністративних суддів Наталія Блажівська, старший податковий радник Управління глобальних відносин та розвитку та Центру податкової політики та адміністрування ОЕСР Томас Балко, старший податковий радник і координатор із фіскальних питань Управління глобальних відносин та розвитку Центру податкової політики та адміністрування ОЕСР Лоран Сітерман.

СПІВПРАЦЯ З НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКОЛОЮ СУДДІВ УКРАЇНИ

У 2024 році КАС ВС продовжив співпрацю з НШСУ. Участь суддів ВС у КАС у навчальних програмах НШСУ дає змогу підтримувати поінформованість представників усіх рівнів судової системи про проблеми одне одного та сприяє більшому гуртуванню суддів і послідовному вирішенню проблемних питань у межах усієї судової системи.

До співпраці з НШСУ активно долучалися голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Андрій

Рибачук, секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко та судді Володимир Бевзенко, Ян Берназюк, Наталія Блажівська, Анна Бучик, Олена Губська, Альберт Єзеров, Людмила Єресько, Ірина Желтоброх, Андрій Жук, Андрій Загороднюк, Наталія Коваленко, Володимир Кравчук, Олександр Прокопенко, Оlesia Радишевська, Володимир Соколов, Олександр Стародуб, Тетяна Стрелець, Сергій Уханенко, Валентина Юрченко.



Важливим внеском у розвиток суддівської освіти є участь суддів ВС у КАС у розробленні / оновленні, адаптації навчальних курсів.

Судді ВС у КАС увійшли до спільноти розробників фахових навчальних курсів (тренінгів для підготовки та періодичного навчання суддів) «Закон

України «Про правотворчу діяльність», «Захист персональних даних», «Судовий контроль за реалізацією адміністративними органами дискреційних повноважень», «Основи ефективної комунікації в судах», «Особливості розгляду трудових спорів та справ щодо проходження публічної служби», «Адміністративно-правові спори у сфері захисту внутрішньо переміщених осіб», «Електронний суд. Електронні докази», «Практика адміністративних судів та актуальні питання розгляду спорів з приводу рішень, дій чи бездіяльності СВП щодо притягнення до адміністративної відповідальності», «Застосування заходів процесуального примусу».

Також судді долучилися до розроблення для суддів і працівників апаратів судів дистанційних навчальних курсів «Розгляд спорів щодо публічних закупівель адміністративними та господарськими судами», «Доступ до публічної інформації. Особливості правозастосування та актуальна судова практика».

ФАХОВІ ЗУСТРІЧІ

Протягом 2024 року КАС ВС підтримував поглиблений діалог з органами суддівського самоврядування та врядування, парламентарями, центральними органами виконавчої влади, іншими державними органами та сам організував платформи для таких діалогів.

Показово, що у фокусі обговорення було багато питань, пов'язаних з євроінтеграційними процесами в Україні.

Зокрема, судді Мирослава Білак та Олена Губська взяли участь у заходах, що відбулися у межах підготовки позиції України на переговорах щодо вступу в ЄС.

Суддя Олена Губська 14.08.2024 взяла участь у робочій нараді експертів для підготовки до двосторонньої зустрічі за переговорним розділом «Функціонування демократичних інституцій», а саме обговорення питань блоку 1 «Виборчий процес», до якого



входять такі складники як 1.1 «Вільні та чесні вибори», 1.2 «Роль медіа у виборчих кампаніях» та 1.3 «Фінансування політичних партій та виборчих кампаній» цього переговорного розділу.

Суддя Мирослава Білак узяла участь у робочій переговорній групі, присвяченій розділу 23 «Судова влада та основоположні права», а 17.09.2024 у складі української делегації – участь у другій двосторонній сесії Україна – ЄС в межах скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС.

Під час свого виступу суддя повідомила про заходи, яких уживає ВС для забезпечення єдності судової практики, зауваживши про такі механізми, як розгляд справи палатою, об'єднаною палатою касаційного суду та ВП ВС.

Суддя також звернула увагу на іншу діяльність ВС для забезпечення єдності судової практики.

Суддівський корпус ВС через досвід застосування законодавства є фаховим середовищем для формування пропозицій щодо вдосконалення законодавства, а тому часто є учасниками заходів, під час яких відбуваються такі обговорення. Зокрема, суддя Андрій Жук 27.05.2024 взяв участь у робочій зустрічі, організованій Комітетом ВРУ з питань правової політики, щодо обговорення законопроекту від 30.06.2023 № 9445 «Про внесення змін до Закону України «Про судову практику і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення ухвалення та проголошення судових рішень».

Секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова разом із суддями судової палати 05.07.2024 взяли участь у дискусійній панелі, організованій Комітетом ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики за представництва органів виконавчої влади, наукової спільноти, під час якої обговорили питання про особливості судового розгляду спорів щодо оскарження податкових повідомлень-рішень; специфіку судових спорів щодо реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування; особливості судових справ, предметом яких є формування практики протидії виведенню прибутків за кордон, тобто трансфертне ціноутворення, та використання переваг конвенційного законодавства.

Судді ВС у КАС є активними учасниками діалогу з Радою суддів України. Суддя Андрій Жук 25.07.2024, 08.08.2024 взяв участь у засіданнях робочої групи Ради суддів України з обговорення пропозицій і зауважень суддів до проекту Кодексу суддівської етики, який було затверджено XX черговим з'їздом суддів України 18.09.2024.

09.12.2024 у КАС ВС відбулася зустріч-дискусія «Закони України «Про адміністративну процедуру» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»: зміст та особливості застосування».

Захід, у якому взяли участь судді ВС у КАС, судді адміністративних судів, організував КАС ВС у співпраці з Проектом ЄС «Право-Justice» та НШСУ.

Старший науковий співробітник Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, заступник голови правління Центру політико-правових реформ, національний експерт Проекту ЄС «Право-Justice»

Віктор Тимошук ознайомив учасників зустрічі з новелами Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру».

У межах заходу учасники також дискутували щодо особливостей застосування адміністративної процедури.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Нині участь у заходах, які відбуваються в межах міжнародного співробітництва, зокрема у сфері правосуддя, є не лише щирим прагненням до розбудови та зміцнення інституційної спроможності суду, долученням до кращого світового досвіду, це – об'єктивна потреба, зумовлена численними фактами порушень норм міжнародного гуманітарного права, прав і свобод людини, а також безпрецедентними масштабами воєнних злочинів, які продовжує вчиняти росія на території України. Судді ВС у КАС брали і беруть активну участь у різних заходах, присвячених Україні, безпековій ситуації у світі, впливу наслідків війни на різні аспекти суспільного життя.

У 2024 році голова КАС ВС Михайло Смокович узяв участь у засіданні Наглядової ради проекту Ради Європи «Підтримка демократичних післявоєнних виборів в Україні» (21.02.2024), секретар

судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Андрій Рибачук, суддя Лариса Тацій – у Другому засіданні Керівного комітету проекту Ради Європи «Посилення соціального захисту в Україні» (29.02.2024), голова КАС ВС Михайло Смокович також узяв участь у підсумковому заході проекту Ради Європи «Посилення соціального захисту в Україні» (27.11.2024).

КАС ВС регулярно організовує міжнародні конференції, круглі столи, семінари з актуальних проблем адміністративного судочинства, про які йдеться в інших розділах цього звіту.

КАС ВС завжди прихильний до обміну досвідом і підтримання інституційних відносин на національному та міжнародному рівнях.

У межах двосторонньої співпраці між верховними судами України та Естонії суддя Ігор Олендер



27–31.05.2024 з ознайомлювальним візитом відвідав судові органи Естонії. Під час візиту учасники делегації побували в Міністерстві юстиції Естонії, Верховному Суді Естонії, окружних судах Хар'ю, Пярну, Тарту, узяли участь у XXIII Генеральній асамблеї судів Естонії.

Українські судді ознайомилися з діяльністю судової системи Естонії. У фокусі обговорення також були питання використання електронних технологій у судочинстві, порядку вручення судових документів і їх оскарження тощо.

Члени української делегації розповіли про функціонування українських судів в умовах війни.

Суддя Наталія Коваленко 05–06.09.2024 взяла участь у роботі 19-ї Щорічної конференції Європейського товариства міжнародного права, організованої за підтримки Вільнюського університету (Литва), учасники якої обговорили вплив технологічних змін на публічно-правові відносини, зокрема на міжнародне право, державне адміністрування, правосуддя тощо. Учасники заходу акцентували увагу на наукових, технологічних розробках та їх значенні для міжнародно-правових відносин. Наталія Коваленко узяла участь в інтерактивних сесіях, присвячених питанням правосуддя, захисту даних, штучного інтелекту та нормативного регулювання новітніх технологій.

Обмін досвідом і сприяння створенню атмосфери, що заохочує до спільних тематичних дискусій,

зосереджених на юрисдикції адміністративних судів, – саме таку мету переслідували Вищий адміністративний суд Литви, Національна судова адміністрація, Вільнюський університет та Міністерство закордонних справ Литви, організуючи в межах головування Литви в Комітеті міністрів Ради Європи Міжнародну конференцію «Захист приватного життя та свобода ЗМІ: судова перспектива» (26–27.09.2024), учасниками якої стали голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, судді Анна Бучик, Ігор Дашутін, Вікторія Мацедонська, Володимир Соколов, Василь Шарапа, Олег Шишов, Микола Яковенко, заступник керівника Апарату ВС – керівник секретаріату КАС Наталія Богданюк.

Конференція відбулася 26.09.2024 у Вільнюському університеті. Участь у конференції взяли судді та представники Вищого адміністративного суду Литви, адміністративних судів України, Вищого адміністративного суду Польщі, науковці та представники медіа. Під час конференції обговорювалися важливі питання, зокрема щодо того, як забезпечити правильний баланс між особистою конфіденційністю та свободою медіа.

27.09.2024 члени делегації відвідали Вищий адміністративний суд Литви та взяли участь у тристоронньому круглому столі «Роль адміністративних судів у забезпеченні ефективного захисту прав людини у сфері державного управління; актуальні виклики

у вищих адміністративних судах Польщі, України та Литви».

Представники адміністративних судів України, Литви та Польщі обговорили виклики, з якими стикається система адміністративних судів.

Суддя Володимир Кравчук у складі української делегації 14–15.10.2024 взяв участь у роботі конференції «Комунікація між судами та суспільством», організованої у межах проекту «Судова влада і суспільство в Україні» в місті Кракові (Польща), учасники якої обговорили принципи комунікації між судами та медіа, методичні рекомендації для пресекретарів. Векторна спрямованість цих принципів обумовлює створення однакових умов для ефективного висвітлення роботи судів, удосконалення судової комунікації з медіа, громадськістю тощо. Володимир Кравчук презентував учасникам конференції освітні програми ВС і Ради суддів України для роботи з дітьми, підлітками з демонстрацією пізнавальних анімаційних фільмів клубу «Справедливці» та правоосвітнього руху «Конституція для всіх: і великих, і малих». Суддя ознайомив учасників з проектом антикорупційної освіти «Владник Микита» й запропонував поширити ці навчальні ініціативи серед судів ЄС.

Суддя Наталія Блажівська 14–15.10.2024 взяла участь у роботі конференції «Впровадження правил організації ефективного судочинства» проекту «Судова влада і суспільство в Україні», організованої Центром міжнародної правової співпраці (CICL), що реалізує проекти в межах програми міжнародної підтримки MATRA МЗС Королівства Нідерланди з метою обговорення впровадження змін до процесуального судочинства, вивчення можливостей їх застосування в Україні, обміну досвідом між представниками української та нідерландської суддівських спільнот. Наталія Блажівська як національна експертка проекту рекомендувала судам України впровадити Правила організації ефективного судочинства в судах першої та апеляційної інстанцій загальної, адміністративної та господарської юрисдикцій, схвалені Радою суддів України у жовтні 2024 року. Правила напрацьовані з урахуванням досвіду Королівства Нідерланди, вони акцептують до м'якого права, що дозволяє забезпечити високий стандарт професійної етики суддівського корпусу, адвокатів, прокурорів тощо. Суддя наголосила, що

впровадження таких правил у Нідерландах довело свою ефективність.

24.10.2024 судді Ян Берназюк, Мирослава Білак, Олена Губська у складі делегації ВС взяли участь у роботі конференції «Вільнюський діалог: сприяння розвитку культури публічних дебатів у Європі», організованої Радою Європи спільно з Верховним судом Литви в межах литовського головування в Комітеті міністрів Ради Європи в залі Сейму Литовської Республіки. Під час роботи конференції учасники обговорили роль ЄСПЛ і національних судів у захисті свободи слова, зацентрували увагу на домірності застосування статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, проаналізували критерії забезпечення балансу між свободою вираження поглядів, правами, обов'язками та відповідальністю суб'єктів правовідносин.

Суддя Мирослава Білак наголосила, що в умовах оборонної війни ситуація із забезпеченням свободи вираження поглядів у державі змінюється. Доповідка констатувала, що свободи здебільшого зазнають обмежень у державі, яка воює, проте такі обмеження мають бути пропорційними цілям захисту державного суверенітету, безпеки нації та демократичного режиму і не суперечити приписам ст. 15 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Суддя Ян Берназюк 14–15.11.2024 взяв участь у заході «Європейська конференція з протидії SLAPP та Регіональний обмін досвідом щодо боротьби з використанням SLAPP», організованому Радою Європи у співпраці з Коаліцією проти SLAPP в Європі (CASE) і Європейським центром свободи преси та ЗМІ (ECPMF) в місті Страсбурзі (Франція). Учасники конференції обговорили механізми впровадження правових інструментів протидії SLAPP для широкої громадськості, а також проаналізували законодавчі, політичні та урядові ініціативи щодо реалізації таких стандартів на національному рівні. Під час роботи конференції Ян Берназюк долучився до обговорення цих питань та оцінки перспективної результативності документів, які вже діють у цій сфері правовідносин (Директива (ЄС) 2024/1069 Європейського Парламенту та Ради від 16.04.2024 щодо захисту осіб, які беруть участь у суспільній діяльності, від необґрунтованих позовів і Рекомендації CM/Rec(2024)2 Комітету міністрів РЄ щодо боротьби зі стратегічними позовами проти суспільної участі (SLAPP) тощо.





Важливою сторінкою міжнародного співробітництва КАС є співпраця з Німецьким фондом міжнародно-правового співробітництва (IRZ) та Вищим адміністративним судом землі Рейнланд-Пфальц, яка супроводжується численними правовими дискусіями, зокрема під час взаємних візитів суддів.

У 2024 році суддя Андрій Загороднюк і заступник керівника Апарату ВС – керівник секретаріату КАС Наталія Богданюк взяли участь у роботі 18-го німецько-українського колоквиуму (08–12.07.2024).

У ході колоквиуму у Вищому адміністративному суді землі Рейнланд-Пфальц обговорено питання застосування дисциплінарного права, впливу конституційного права на тлумачення та застосування невизначених правових понять (на прикладах правових норм щодо шкільної освіти), застосування законодавства про надання притулку, про зібрання, про виноробство, про відкритість у судовій практиці, обговорено питання про інформаційні технології на робочому місці судді, виклики та досвід упровадження електронної справи, складу та завдань окремих представницьких органів суддів (Рада суддів, Рада голів судів і Рада президентів судів) тощо.

Українські учасники колоквиуму відвідали Адміністративний суд Майнца, ознайомилися з його роботою, взяли участь у судовому засіданні. Також у Майнці здійснили візит до парламенту федеральної землі

Рейнланд-Пфальц. Після вітального слова Президента земельного парламенту Гендріка Герінга зробили запис у книзі почесних гостей земельного парламенту та взяли участь в експертній дискусії «Земельний парламент як сторона в адміністративних судах та Конституційному суді: розмежування адміністративних та конституційних процесуальних спорів».

Під час колоквиуму окрема лекція була присвячена українському адміністративному судочинству, його викликам і поточній ситуації.

Суддя Микола Гімон у складі делегації ВС з робочим візитом відвідав Федеральний Верховний суд Німеччини.

У межах візиту відбулася зустріч представників ВС із Президенткою та суддями Федерального Верховного суду Німеччини, під час якої обговорили питання щодо забезпечення єдності судової практики, ролі та значення Федерального Верховного суду і Спільного сенату вищих судів Федерації, а також впливу судової практики Суду ЄС на судову практику на національному рівні. Учасники заходу також обмінялися думками стосовно законодавчого регулювання процесу обрання суддів та їх оцінювання, питань суддівської кар'єри й дисциплінарного законодавства в балансі із забезпеченням суддівської незалежності та з урахуванням суддівської доброчесності.

КОМУНІКАЦІЯ ІЗ СУСПІЛЬСТВОМ

КАС ВС постійно інформує суспільство про свою процесуальну й організаційну діяльність для забезпечення обізнаності громадян щодо змісту його роботи.

Налагодження ефективної комунікації у відносинах між судом і суспільством у воєнний період дає змогу протистояти багатьом викликам часу та забезпечувати реалізацію неупередженого правосуддя.

РОЗГЛЯД ЗАПИТІВ І ЗВЕРНЕНЬ

Відкритість і доступність судової системи допомагають зберігати запити і звернення, організацію роботи щодо розгляду яких у КАС ВС забезпечує служба розгляду звернень та надання інформації (на правах відділу).

Упродовж року розглянуто 13 680 звернень (заяв, скарг, клопотань, пропозицій), інформаційних запитів, запитів на публічну інформацію, з яких 12 591 – становлять усні звернення та запити, які надійшли в телефонному режимі, 1089 – письмові документи: 244 звернення, 114 запитів про надання публічної інформації, 58 адвокатських запитів і 673 інших запити (запити про отримання інформації щодо розгляду справ від учасників справ, органів державної влади під час здійснення ними своїх повноважень тощо). Кількість нерозглянутих письмових звернень і запитів станом на 31.12.2024 становила 9 документів.

Найпоширенішими питаннями, з якими заявники зверталися до КАС ВС, як і в попередні роки, є питання, пов'язані з розглядом справ: щодо призначення справ до розгляду, строків розгляду справ, прискорення розгляду справ, отримання копій судових рішень, повернення судового збору, скерування та витребування справ, ознайомлення з матеріалами справ тощо. Досить активний інтерес у заінтересованих осіб викликав розгляд ВС зразкових справ.

Актуальними у 2024 році були питання, пов'язані з роботою підсистеми «Електронний кабінет» Єдиної

судової інформаційно-комунікаційної системи. Зокрема, ішлося про обов'язковість реєстрації та використання електронних кабінетів, можливі негативні наслідки в разі їх відсутності, відсутності чи неможливості перегляду документів у підсистемі.

У КАС ВС забезпечено справедливий та обґрунтований розгляд кожного звернення, оперативне і якісне реагування на запити, надання заявникам необхідної інформації, чітких роз'яснень щодо їх прав і способів вирішення конкретних питань. Звернення і запити опрацьовано в межах строків, визначених законодавством.

Статистичні показники розгляду звернень і запитів про надання публічної інформації щомісяця висвітлюються на офіційному вебсайті суду.

З метою вивчення громадської думки, своєчасного виявлення та усунення причин, що можуть призводити до порушення прав і законних інтересів громадян, урахування пропозицій у роботі ВС інформація, що міститься у зверненнях і запитах, щомісяця аналізується та узагальнюється.

Обґрунтованих звернень, які б свідчили про порушення прав, законних інтересів чи свобод громадян або причин, які могли б створити перешкоди для їх реалізації, у 2024 році не виявлено.

У 2024 році заступник керівника Апарату ВС – керівник секретаріату КАС провела один особистий прийом громадян.

ДІАЛОГ З ЮРИДИЧНОЮ СПІЛЬНОТОЮ

Важливим сегментом діяльності КАС ВС є відкрите, предметне спілкування з юридичною спільнотою. «Живий» діалог є вкрай необхідним для судів і суспільства загалом, оскільки суд, реагуючи на фахові й суспільні запити, руйнує міф про свою недоступність і закритість, завдяки

чому підвищується довіра суспільства до судової влади, демократизується механізм державного адміністрування, долається бар'єрність на шляху євроінтеграції.

У 2024 році КАС узяв участь у низці заходів, організованих адвокатами.

Зокрема, 16.04.2024 голова КАС Михайло Смокович узяв участь у круглому столі «Принцип інституційної безперервності влади в Україні: виклики в умовах воєнного стану та післявоєнного періоду», який організувала Національна асоціація адвокатів України. Під час заходу обговорили законодавче регулювання інституту безперервності влади у розрізі національних і міжнародних стандартів: парламентський і президентський виміри; роль органів конституційного контролю з погляду офіційного тлумачення питань безперервності влади; правозастосовна практика з питань інституційних основ безперервності влади: висновки судів, практика ЦВК тощо.

25.10.2024 суддя Альберт Єзеров виступив із доповіддю «Огляд позицій Верховного Суду у спорах у сфері морського права (адміністративна юрисдикція)» під час науково-практичного семінару «Морські спори в Україні: особливості розгляду в судах та арбітражі», який організувала Асоціація адвокатів України.

Судді Наталія Блажівська, Ірина Желтобрюх та Ігор Олендер були спікерами на «Tax&Business Talks–2024 A2B Forum» / Податковий форум (Асоціація адвокатів України, 08.11.2024), на якому обговорили питання новацій і змін у податковому законодавстві під час воєнного стану, правозастосування таких інновацій, податкову звітність.

Актуальні питання податкового законодавства також обговорено на комунікаційній платформі газети «Юридична практика», зокрема 24.05.2024 відбулася конференція «Концепція вини в податковому праві», під час якої секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова до уваги учасників запропонувала спеціальну доповідь «Концепція вини в податковому праві України: необхідна доведена умова vs презумпція невинуватості», яка надалі дістала своє змістовно аспектно продовження в доповідних меседжах суддів цієї судової палати.

23.10.2024 відбувся XI Business & Legal Tax Forum. Під час сесії, яка була присвячена податковим спорам, суддя Наталія Блажівська висвітлила актуальну практику ВС у відповідній категорії спорів.

Комітет підприємців з податкових питань при Торгово-промисловій палаті України виявляє сталий інтерес до комунікації з КАС ВС, що є логічним і виправданим з огляду на цінність обміну правничою інформацією з питань оподаткування, ознайомлення

із судовою практикою у цій сфері правовідносин, можливістю отримати відповіді з правозастосування приписів податкового законодавства, мінливість якого є достатньо високою, що вимагає системного контролю та уваги податкових консультантів до таких змін законодавця.

Судді Наталія Блажівська (17.09.2024), Ігор Олендер (18.10.2024) та Микола Гімон (15.11.2024) взяли участь у заходах, організованих Комітетом підприємців з податкових питань при Торгово-промисловій палаті України та ГО «Асоціація податкових консультантів», під час яких обговорено актуальну судову практику ВС щодо розв'язання податкових спорів, проаналізовано тенденції її розвитку.

Асоціація правників України охоче комунікує з КАС ВС, що сприяє обміну правничим досвідом, формуванню правової визначеності в юристів-практиків у розумінні приписів законодавства, застосуванню його норм, структурує знання про сформовану судову практику, дає змогу отримати відповіді на запитання, що становлять їх фаховий інтерес, від суддів.

У 2024 році організовано й проведено з ініціативи Асоціації правників України такі тематичні заходи: діалог «Суспільний договір: виміри справедливості» (спільно з «Аспен Інститут Київ», 16.05.2024); «Ефективність та належність способів судового захисту: сучасні тенденції та практичні аспекти» (28.05.2024); XIII Податковий форум (26.09.2024); круглі столи «Шляхи вирішення проблемних питань оподаткування постачальників послуг до мережі Інтернет» (15.10.2024) і «Впровадження системи військового судочинства в Україні: pro et contra» (22.11.2024); III Форум з трудового права (29.11.2024); XIII Судовий форум (05–06.12.2024) тощо.

Участь у заходах узяли голова КАС ВС Михайло Смокович, судді Наталія Блажівська, Андрій Жук, Володимир Кравчук, Наталія Коваленко, Володимир Соколов, Сергій Уханенко.

Центр політико-правових реформ у 2024 році ініціював низку фахових обговорень із питань державної служби, зокрема експертні дискусії «Яким чином забезпечити дієвість принципів державної служби» (17.07.2024), «Дисциплінарна процедура і звільнення на державній службі» (27.11.2024) тощо.

Участь у заходах узяли секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян

Жанна Мельник-Томенко, судді Альберт Єзеров, Володимир Кравчук, працівники Апарату ВС Наталія Богашева, Юрій Пивовар.

Суддя Андрій Жук 15.11.2024 взяв участь в експертному обговоренні законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення розгляду справ незначної складності про пенсійні та інші соціальні виплати, а також типових

адміністративних справ» (реєстр. № 11170 від 12.04.2024), організованому ГО «Платформа «Громадський контроль», під час якого акцентував увагу на тому, що цей законопроект спрямований на удосконалення розгляду справ незначної складності про пенсійні та інші соціальні виплати, а також типових адміністративних справ і жодним чином не передбачає обмеження можливості оскарження в касаційному порядку справ щодо перерахунку пенсії та інших соціальних виплат.

ДІТЯМ ПРО СУД

У 2024 році традиційними залишилися зустрічі з молодшими школярами в межах проєкту «Урок справедливості».

У вересні 2024 року судді Наталія Коваленко та Ян Берназюк провели «Урок справедливості» у межах фестивалю для дітей і підлітків «Різні разом», який проходив у «Мистецькому арсеналі». Судді розповіли юним слухачам про суд і про його допомогу тим, хто зазнав порушення своїх законних

прав та інтересів. Після перегляду пізнавального мультфільму від клубу «Справедливці» малеча взяла участь у колективному розв'язанні суперечки, що виникла між його героями, спробувавши себе в ролі судді.

КАС ВС навчає дітей бути виваженими у своїх діях і вчинках, а також пояснює, що кожна суперечка має своє розв'язання, і в дорослому житті край такої суперечці здебільшого покладає саме суд.



ДІАЛОГ ЗІ СТУДЕНТСТВОМ

КАС активно співпрацює зі студентською аудиторією і тими молодими людьми, котрі лише мріють стати студентами. Мотивація долучитися до студентської спільноти та обрати фах свого дорослого життя здебільшого висновується саме зі шкільних років.

Голова КАС ВС Михайло Смокович 29.01.2024 провів мотиваційний урок з навчальної дисципліни «Основи правознавства» для учнів 9-х класів Львівської гімназії «Престиж», під час якого ознайомив слухачів із правничою професією, її специфікою і перевагами, варіативністю і високими вимогами до правника, що полягають у його постійному професійному навчанні та самовдосконаленні. Лектор також висвітвив питання правового статусу неповнолітніх, зацентрував увагу слухачів на обсязі їх дієздатності як суб'єктів адміністративних, цивільно-правових, трудових та інших правовідносин.

Суддя Альберт Єзеров прочитав 04.04.2024 лекцію «Застосування Конституції України під час здійснення правосуддя (на прикладі справ щодо захисту соціальних прав)» для здобувачів вищої освіти Хмельницького університету ім. Л. П. Юзькова та відповів на запитання аудиторії.

Суддя Мирослава Білак 11.04.2024 взяла участь у заході «Розвиток юридичної освіти: світові стандарти

викладання права в університетах та їх реалізація в Україні», під час якого спілкувалася зі студентами Українського католицького університету. Лекторка наголосила, що сократичний метод опанування навчальних дисциплін не лише формує критичне мислення у студентів, а і є необхідним складником правничої аргументації, яка висновується із принципу верховенства права, в основі якого лежить справедливість, що кореспондує цінностям християнської моралі.

Суддя Наталія Коваленко 19.04.2024 взяла участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони в умовах війни» з нагоди Дня університету, під час якої провела зустріч зі студентами Донецького державного університету внутрішніх справ.

Суддя Мирослава Білак як спікер 27.08.2024 взяла участь у роботі освітньо-професійного молодіжного курсу «Державотворець: шлях до відновлення держави», локацією проведення якого стала Київська школа державного управління імені Сергія Нижного (м. Київ).

Спікерка зацентрувала увагу слухачів на особливостях адміністративної юрисдикції, питаннях забезпечення сталості і єдності судової практики, поділилася досвідом кар'єрного зростання.



Суддя Семен Стеценко 11.09.2024 провів відкриту лекцію «Сучасні виклики у сфері правозастосування та розвиток адміністративного судочинства в Україні» для студентів 1-го курсу Навчально-наукового інституту права Державного податкового університету. Лектор проаналізував значимість адміністративного судочинства у механізмі захисту прав і свобод особи, розкрив його роль у становленні демократичного суспільства, приділив увагу розвитку правничої кар'єри, поділився власним досвідом роботи на посаді судді ВС.

Судді Ян Берназюк і Наталія Коваленко 11.10.2024 разом з іншими суддями ВС, першим заступником керівника Апарату – керівником департаменту аналітичної та правової роботи ВС Расімом Бабанли у приміщенні Кловського палацу дали майстер-клас для майже ста п'ятдесяти студентів-правників, під час яких лектори розповіли про важливість дотримання принципів адміністративного судочинства, акцентували увагу слухачів на алгоритмі організації роботи над судовими рішеннями, проаналізували можливість застосування штучного інтелекту в судочинстві, пояснили низку предметних кейсів із практики адміністративного судочинства, висловили міркування щодо формату розвитку юридичної освіти в Україні та відповіли на численні запитання слухачів.

У 2024 році у приміщенні КАС було проведено 19 екскурсій для студентів закладів вищої освіти, коледжів. Програма екскурсії охоплює зустріч із головою КАС ВС Михайлом Смоковичем, суддями, працівниками Апарату. Цьогоріч студенти мали можливість поспілкуватися із секретарем судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїсою Хановою,



секретарем судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанною Мельник-Томенко, суддями Яном Берназюком, Оленою Губською, Альбертом Єзеровим, Андрієм Жуком, Андрієм Загороднюком, Наталією Коваленко, Наталією Мартинюк, Ігорем Олендером, Олесею Радишевською, Олександром Стародубом, Семеном Стеценком, які розповіли студентам про специфіку роботи КАС, роботу працівників офісу судді, процес адміністративного судочинства та судову практику. Під час екскурсії майбутні правники мали можливість подати касаційну скаргу, прослідкувати за її рухом у суді та розглянути її в межах модельного судового засідання.

З метою закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення правових дисциплін й удосконалення практичних навичок, протягом 2024 року в КАС пройшли виробничу практику / стажування 15 студентів. Зокрема, 5 студентів із Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК», 4 – з Національного транспортного університету, 3 – з Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка та по одному студенту з Києво-Могилянської академії, Національного університету «Одеська юридична академія», Навчально-наукового Інституту права ім. князя Володимира Великого Міжрегіональної академії управління персоналом.

За результатами проходження практики студенти сформували професійні вміння і навички для ухвалення самостійних рішень під час виконання конкретного завдання, ознайомилися з повноваженнями й обсягом роботи працівників секретаріату КАС.

МЕДІААКТИВНІСТЬ

Ефективна комунікація є важливим аспектом системи правосуддя та передумовою для підвищення рівня довіри громадян до судової влади. КАС ВС для підтримки належного рівня комунікації із суспільством постійно інформує про судові рішення, огляди та дайджести судової практики, статистичні показники надходження та розгляду судових справ, різні



31 пресреліз (кейс) щодо висвітлення правових позицій, викладених у судових рішеннях



120 вебінарів, семінарів-практикумів, міжнародних зустрічей, лекцій



7 публікацій суддів ВС у КАС (блоги, інтерв'ю)

Інформація про діяльність КАС ВС поширюється на зовнішню аудиторію через сайт і соціальні мережі ВС та засоби масової інформації.

Про важливі правові позиції та новини судової практики КАС ВС, просвітницьку й громадську діяльність суддів

заходи, у яких беруть участь судді ВС у КАС та працівники секретаріату КАС, обмін досвідом із міжнародними колегами, викладацьку роботу суддів, просвітницьку діяльність серед дітей і студентської молоді, а також спортивні, культурні та благодійні заходи тощо.

У 2024 році комунікативний супровід діяльності КАС ВС характеризується такими показниками:



11 швидких новин



11 повідомлень про позаробочі заходи КАС ВС у соціальних мережах «Фейсбук» й «Інстаграм»

інформуємо громадян через соціальні мережі «Фейсбук», «Телеграм», X, «Інстаграм». Також з унікальним контентом ВС можна ознайомитися і у «Вотсап».

З кожним роком кількість підписників цих каналів комунікації збільшується.

ОГЛЯД ЗАХОДІВ

02.02.2024

Круглий стіл «Правосуддя майбутнього: судова мережа та доступ до правосуддя»

Захід організований виданням «Юридична практика» за підтримки ВС, ВРП й Інституту правотворчості та науково-правових експертиз НАН України. Під час роботи круглого столу з доповіддю виступив голова КАС ВС Михайло Смокович.

10.02.2024

Круглий стіл «Сучасне суспільство: цінності, наука, закон та безпека»

Захід організували Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України й Асоціація соціального розвитку через право з нагоди Міжнародного дня жінок та дівчат в науці. Участь у заході взяли голова КАС ВС Михайло Смокович та суддя Наталія Коваленко.

01.03.2024

Круглий стіл щодо презентації Висновку № 26 (2023) Консультативної ради європейських суддів «Рухаючись вперед: використання допоміжних технологій у судочинстві»

Круглий стіл спільно організували ВС і проект Ради Європи «Підтримка судової влади України в умовах війни та післявоєнного періоду». Участь у заході взяв голова КАС ВС Михайло Смокович та суддя Ігор Олендер.





04–05.03.2024

Презентація Моніторингового звіту впровадження та аналізу ефективності прийнятих нормативно-правових актів у 2023 році

Звіт підготував Директорат правосуддя та кримінальної юстиції Міністерства юстиції за експертної та технічної допомоги Проекту ЄС «Право-Justice». У ньому проаналізовано 15 проблем правового регулювання у сферах судочинства, судоустрою, кримінальної юстиції, судово-експертної діяльності, виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб), банкрутства. Участь у презентації взяли голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, суддя Андрій Жук.



05.04.2024

Круглий стіл «Виконання рішень приватними виконавцями. Проблемні питання та судова практика»

Захід організував ВС спільно з Асоціацією приватних виконавців України та Державним підприємством «СЕТАМ» за підтримки Проекту ЄС «Право-Justice». У роботі круглого столу взяли участь голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, суддя Наталія Мартинюк.

12.04.2024

Науково-практичний круглий стіл «Закон України «Про правотворчу діяльність» як механізм удосконалення правотворчого процесу в Україні»

Захід організував Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України за підтримки Науково-консультативної ради при Голові ВРУ та Міністерства юстиції України. Участь у заході взяв голова КАС ВС Михайло Смокович.

23.04.2024

Міжнародна наукова конференція «Політика та право в умовах дії воєнного стану: пошук рішень»

Конференцію організував Український державний університет імені Михайла Драгоманова в межах відзначення 190-річчя університету та присвятив її аналізу й оцінці політичних і правових аспектів у контексті воєнного стану, з особливим акцентом на українських реаліях і міжнародній перспективі. Участь у конференції взяв очільник КАС ВС Михайло Смокович.

26.04.2024

Меморіальна науково-практична дискусія «Конституціоналізм в умовах війни» пам'яті Андрія Мелешевича

Захід організував Національний університет «Києво-Могилянська академія». Участь у заході взяв суддя Альберт Єзеров.

14–15.05.2024

Круглий стіл з питань виконання рішення в справі «Юрій Миколайович Іванов проти України» та групи справ «Жовнер / Бурмич та інші проти України»

Круглий стіл організувало Міністерство юстиції України у співпраці з Департаментом з питань

виконання рішень ЄСПЛ Генерального директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи, а також проектами Ради Європи «Підтримка судової влади України в умовах війни та післявоєнного періоду» та «Посилення соціального захисту в Україні». Участь у заході взяли голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Андрій Рибачук і суддя Олександр Прокопенко.

12.06.2024

Презентація монографії М. Козюбри «Практична філософія права»

Захід організував Національний університет «Києво-Могилянська академія». До заходу долучилися голова КАС ВС Михайло Смокович, судді Семен Стеценко та Альберт Єзеров.





14.06.2024

Презентація українського видання книги Тома Бінгема «Правовладдя»

Під час модерованої дискусії виступив суддя Володимир Кравчук.

До заходу долучилися голова КАС ВС Михайло Смокович і судді ВС у КАС, які взяли участь у дискусії про правовладдя, а також принципи права, які є незмінними атрибутами справедливого судочинства. Захід організований програмою USAID «Справедливість для всіх».



25.06.2024

Всеукраїнська науково-практична конференція «Правове забезпечення трансформаційної діяльності органів публічної влади для відновлення України»

Цей захід організував Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України та



приурочив її до 28-ї річниці ухвалення Конституції України. Участь у конференції узяв голова КАС ВС Михайло Смокович.

28.06.2024

Міжнародна конференція «Конституція України та європейські цінності: виклики євроінтеграційного процесу»

Конференцію, присвячену 28-й річниці Основного Закону України, провів КСУ. Участь у заході взяли голова КАС ВС Михайло Смокович, судді Альберт Єзеров, Володимир Кравчук, Наталія Коваленко.

10.07.2024

Четверта щорічна конференція «Викривачі корупції в Україні: успіхи та виклики»

Захід організували Національне агентство з питань запобігання корупції і Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні. Участь у конференції взяла суддя Мирослава Білак.

19.07.2024

Міжнародна конференція «Комунікація судової влади: єдиний голос як інструмент для розбудови довіри»

Конференцію організувала Вища рада правосуддя спільно з комунікаційною агенцією «Good to know» (Литва), Проектом ЄС «Право-Justice» та Програмою USAID «Справедливість для всіх» з метою обговорення питань внутрішньої комунікації та поліпшення стратегічної комунікації судової системи. Участь у цій конференції взяли судді Володимир Кравчук та Наталія Коваленко.





20.09.2024

Круглий стіл «Верховенство права: захист бізнесу в податкових спорах»

Захід організувала Рада бізнес-омбудсмена. Участь у круглому столі взяли секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова, судді Наталія Блажівська та Наталія Шевцова.



20.09.2024

Судово-практична конференція «Забезпечення єдності судової практики у справах, пов'язаних з війною»

Конференцію організував Верховний Суд. На заході виступили судді Євгенія Усенко та Андрій Жук.



23–27.09.2024

VIII Харківський міжнародний юридичний форум

Захід організували Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого і Запорізький національний університет. Участь у форумі взяли секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова, судді Ігор Олендер, Володимир Бевзенко, Альберт Єзеров.

25.09.2024

Семінар (тренінг) «Основні аспекти організації представництва прокурорами інтересів держави у сфері охорони дитинства»

Захід організував Офіс Генерального прокурора, а участь у ньому взяв суддя Ян Берназюк. Під час семінару обговорено специфіку правозастосування в питаннях представництва інтересів держави у сфері охорони дитинства, роль і повноваження органів опіки та піклування, служб у справах дітей щодо забезпечення прав дітей, види порушень і способи захисту інтересів держави у сфері охорони дитинства тощо.

10.10.2024

Міжнародна конференція «Баланс доступу до інформації та національної безпеки – уроки України під час збройних конфліктів»



Конференцію організувала Програма розвитку ООН (UNDP) в Україні у партнерстві з Уповноваженим ВРУ з прав людини. Участь у заході взяв голова КАС ВС Михайло Смокович.





18.10.2024

Презентація репринтного видання «Збірник законів адміністративних»

Упорядником цього видання був Дам'ян Савчак – український громадський діяч, адвокат, суддя, доктор права, посол до Галицького крайового сейму. Модератором та ініціатором заходу був суддя Альберт Єзеров.

Участь у заході взяли судді й працівники ВС та КСУ, представники закладів вищої освіти та наукових установ.

18.10.2024

Конференція «Closed data conference 5.0: Можливості та загрози для сфери відкритих даних»

Конференцію, присвячену збереженню та розвитку відкритих даних в умовах воєнного стану,



організувала Фондація DEJURE за підтримки Антикорупційної ініціативи ЄС в Україні (EUACI). Участь у конференції взяла суддя Мирослава Білак.

24.10.2024

Круглий стіл «Проведення експертизи проєктів нормативно-правових актів України щодо їх відповідності праву ЄС»

Круглий стіл організувала Науково-консультативна рада при Голові ВРУ спільно з Інститутом правотворчості та науково-правових експертиз НАН України. Участь у заході взяв голова КАС ВС Михайло Смокович.



25.10.2024

Форум «Разом до подолання безгромадянства»

Форум організував Уповноважений ВРУ з прав людини спільно з Агентством ООН у справах біженців. Форум мав на меті продемонструвати досягнення, запропонувати рішення та сприяти співпраці для створення дорожньої карти щодо подальших дій для викорінення безгромадянства в Україні. Участь у форумі взяла секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко.

29–30.10.2024

XII Міжнародний форум з практики ЄСПЛ «Імплементация Європейської конвенції з прав людини в Україні»

Форум організував ВС спільно з проєктами ОБСЄ «Гарантування дотримання прав людини

при здійсненні правосуддя (Друга фаза)», «Підтримка Верховного Суду та вищих судів у реалізації судової реформи та забезпеченні доступу до правосуддя в умовах війни», проєктами Ради Європи «Підтримка судової влади України в умовах війни та післявоєнного періоду», «Зміцнення прав людини в системі кримінальної юстиції України», «Посилення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, постраждалих від війни в Україні», Львівським національним університетом імені Івана Франка, НШСУ. Із доповіддю на форумі виступила суддя Людмила Єресько.

31.10.2024

III Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні»

Конференцію організував Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Участь у заході взяв голова КАС ВС Михайло Смокович.





01.11.2024

Презентація результатів експертного дослідження «Практика Верховного

Суду у справах за участі прокурора у некримінальних провадженнях»

Дослідження проведено за сприяння програми «Справедливість для всіх» Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Під час презентації виступив суддя Володимир Кравчук. У заході також взяли участь секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, судді Ян Берназюк, Людмила Єресько, Наталія Коваленко, Наталія Мартинюк, Семен Стеценко, Тетяна Стрелець, Сергій Уханенко.

08.11.2024

Презентація результатів експертного дослідження «Застосування механізмів врегулювання конфлікту інтересів в діяльності суддів»

Дослідження проведено за сприяння програми «Справедливість для всіх» Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Під час презентації виступив суддя Сергій Уханенко. У заході також взяли участь секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко та суддя Володимир Кравчук.



18.11.2024

Презентація аналітичного звіту «Дистанційні слухання в цивільному, господарському та адміністративному процесах»

Звіт розробила Громадська організація «Міжрегіональний експертний центр «ПРО Джастіс» за підтримки Проекту ЄС «Право-Justice».

Участь у презентації взяла секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко.

20.11.2024

Шостий науковий форум «Революція Гідності: на шляху

до історії» за темою «Еволюція протестних рухів в Україні новітньої доби: імперії, війни, ідентичність»

Захід приурочено до 20-ї річниці Помаранчевої революції та 11-ї річниці від початку Революції гідності, організований Національним меморіальним комплексом Героїв Небесної Сотні – Музеєм Революції Гідності. Участь у форумі взяв голова КАС ВС Михайло Смокович.

30.11.2024

Форум молодих юристів України 2024

Захід організувала Рада молодих юристів України з нагоди Дня прав людини. Участь у заході взяв голова КАС ВС Михайло Смокович.





12.12.2024

Всеукраїнський круглий стіл «Застосування Закону України «Про адміністративну процедуру» при вирішенні адміністративними судами публічно-правових спорів: концептуальні підходи та практичні проблеми»

Круглий стіл організував Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Участь у заході взяли голова КАС ВС Михайло Смокович, судді Володимир Бевзенко та Семен Стеценко.

13–14.12.2024

Діалогова платформа «Єдність судової практики: спроба переосмислення»

Захід організували ВС разом з Українським католицьким університетом, проектом Ради Європи «Підтримка судової влади України в умовах війни та післявоєнного періоду» та проектом ОБСЄ «Підтримка Верховного Суду та вищих судів у реалізації судової реформи та забезпеченні доступу до правосуддя в

умовах війни». Третю панель заходу «Відступ від позицій Верховного Суду: сталість та динаміка судової практики» модерував Володимир Кравчук.

13.12.2024

Круглий стіл «Застосування процедури медіації в адміністративному судочинстві»

Захід організувало Міністерство юстиції України за підтримки Проєкту ЄС «Право-Justice». До роботи цього круглого столу долучився голова КАС ВС Михайло Смокович, який відзначив важливість участі в заході представників органів державної влади та місцевого самоврядування, оскільки питання про впровадження медіації можна вирішити лише спільно.

20.12.2024

VI Щорічна міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу»

Конференцію організував Київський науково-дослідний інститут судових експертиз. Участь у заході взяв голова КАС ВС Михайло Смокович.



ДОСТУПНИЙ СУД



ВЕБСТОРІНКА ВС НА ВЕБПОРТАЛІ «СУДОВА ВЛАДА УКРАЇНИ»
[HTTPS://SUPREME.COURT.GOV.UA/SUPREME/](https://supreme.court.gov.ua/supreme/)



СПИСОК СПРАВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДО РОЗГЛЯДУ
[HTTPS://SUPREME.COURT.GOV.UA/SUPREME/GROMADYANAM/KAS/](https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/kas/)



СТАН РОЗГЛЯДУ СПРАВ
[HTTPS://COURT.GOV.UA/FAIR/SUD9921/](https://court.gov.ua/fair/sud9921/)



СПИСОК АВТОМАТИЧНО РОЗПОДІЛЕНИХ СПРАВ
[HTTPS://SUPREME.COURT.GOV.UA/SUPREME/GROMADYANAM/AUTOASSIG_KAS/](https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/autoassig_kas/)



ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР СУДОВИХ РІШЕНЬ
[HTTP://WWW.REYESTR.COURT.GOV.UA/](http://www.reyestr.court.gov.ua/)



ОФІЦІЙНИЙ АКАУНТ ВС У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ФЕЙСБУК»
[HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/SUPREMECOURT.UA/](https://www.facebook.com/supremecourt.ua/)



АКАУНТ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ІНСТАГРАМ»
[HTTPS://WWW.INSTAGRAM.COM/SUPREMECOURT_UA/](https://www.instagram.com/supremecourt_ua/)



ОФІЦІЙНИЙ АКАУНТ ВС У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ X
[HTTPS://X.COM/SUPREMECOURT_UA](https://x.com/supremecourt_ua)



ОФІЦІЙНИЙ КАНАЛ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ТЕЛЕГРАМ»
[T.ME/SUPREMECOURTUA](https://t.me/supremecourtua)



ОФІЦІЙНИЙ КАНАЛ НА ВІДЕОХОСТИНГУ «ЮТУБ»
[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/@SUPREMECOURTUA](https://www.youtube.com/@supremecourtua)



КАСАЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД
У СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ

📍 м. Київ, вул. Князів Острозьких, 8, корп. 5, 01029

☎ (044) 280-43-30

🏠 <http://supreme.court.gov.ua/supreme>

✉ kas@supreme.court.gov.ua

ВИДАВЕЦЬ: ТОВ «ВД "ДАКОР"»

Свід. ДК № 4349 від 05.07.2012

📍 м. Київ, просп. Степана Бандери, 20-а, 04655

☎ (067) 153-96-73

✉ vd_dakor@ukr.net

🏠 dakor.com.ua